

შირაკი

SHIRAKI

www.open.ge

გამოდის 1937 წლიდან

დადოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გაზეთი

№18 (9.732)

14-21 მაისი 2016 წელი

ფასი: 50 თეთრი

ყოველკვირეული გამოცემა

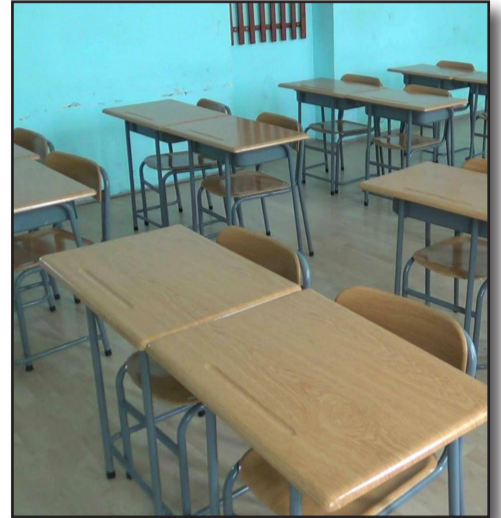
მვ.2

ყურძენზე სუბსიდია წელსაც გაიციება

ჭაბუკები დარჩნენ მარად...

მვ.3

მვ.2

ახალი ინვენტარი- საჯარო სკოლებს!

ერთწლიანი კაუზის უმღაობა კახის წმინდა გიორგის ტაძარში მღვდელმსახურება მვ.7 აღდება

ხორნაბუჯისა და პერეთის ეპარქიის ეპარქიის ეპისკოპოსის მეუღლე დიმიტრის ლოცვა-კურთხევით მალე დაიწყება ქ. დადოფლისწყაროში ღვთისმშობლის მიძინების სახელობის საკათედრო ტაძრის მოხატვა. შესასრულებელი სამუშაოების უზრუნველყოფის მიზნით გახსნილია ანგარიშები, რომელზეც ნებისმიერ მსურველს შეუძლია ჩარიცხოს თანხა. შევენიოთ ამ მნიშვნელოვან საქმეს.

ლარის ანგარიშის რეკვიზიტები
ს.ს. „თიბისი ბანკი“
საბანკო კოდი- TBCBGE22
მიმღების დასახელება-დადოფლისწყაროს ღვთისმშობლის სახელობის საკათედრო ტაძარი
ანგარიშსწორების ანგარიში-GE64TB7941036080100004

FOR USD TRANSFER	თიბისი ბანკი TBC BANK	
INTERMEDIARY:	CITIBANK N.A. NEW-YORK, USA SWIFT: CITIUS33 ABA: 02100089	DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS NEW-YORK, USA SWIFT: BKTRUS33 ABA: 021001033
BENEFICIARY'S BANK:	HEAD OFFICE SWIFT: TBCBGE22 JSC "TBC Bank", Head Office SWIFT: TBCBGE22	
BEN'S Account:	GE92 TB79 4103 6180 1000 01	
NAME OF BENEFICIARY:	DEDOPLISTSKARO VIRGIN CATHEDRAL CHURCH	

15 ნაკრძალი ერთი ძველანაში - საქართველოს დაცული ტერიტორიები

მვ.8

პრემიერი - ბოლო წლებში საქართველომ ბევრს მიაღწია კორუფციასთან ბრძოლაში

მე, როგორც საქართველოს პრემიერ-მინისტრი, სიამაყით ვაცხადებ, რომ ბოლო წლებში საქართველომ ბევრს მიაღწია კორუფციასთან ბრძოლაში, რისთვისაც ჩვენ დავენერგეთ რიგი ინიციატივები, მაგალითად, ვაფართოვებთ ერთი ფანჯრის პრინციპით მომუშავე მომსახურებას ფიზიკური პირებისთვის, რათა მან იურიდიული პირების მოიცვას, - ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვიციანიშვილმა ტელეკომპანია შუკ ნენს-ის ეთერში, გადაცემაში სან ვინგ ვივე განაცხადა.

საქართველოს მთავრობის მეთაურის თქმით, ერთ შენობაში, ერთი ფანჯრის პრინციპით ყველა სახის მომსახურებას მიიღებენ, როგორც ფიზიკური, ისე - იურიდიული პირები.

„გარდა ამისა, ჩვენ დავენერგეთ ელექტრონული შესყიდვების სისტემა, რომელიც გამოიცხადეს კორუფციის შესაძლებლობას. ასევე დავენერგეთ ელექტრონული ბიუჯეტირების სისტემა. კორუფციასთან ბრძოლას ემსახურება ჩვენ მიერ მიღებული სხვადასხვა საკანონმდებლო ინიციატივა. ამ ნაბიჯების ერთიანობა კი ცვლის შესაბამის კულტურას ჩვენს ქვეყანაში და გამოიცხადეს კორუფციის შესაძლებლობას. სულ ახლახან ნამოყენებული ერთ-ერთი ინიციატივა გულისხმობს მაღალი თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის ელექტრონული დეკლარაციების მუდმივ მონიტორინგს, როცა საჯარო სამსახურის ბიურო უფლებამოსილია, უჩივლოს საჯარო მოხელეს, ან მის ნათესავებს, თუკი მის დეკლარაციაში რაიმე დარღვევა აღმოჩნდება“, - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა.

საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციის ინფორმაციით, გიორგი კვიციანიშვილმა ისაუბრა სხვადასხვა ნამყვანი ორგანიზაციის ანგარიშებზე, რომელთა მიხედვით, საქართველო ნამყვან პოზიციებზეა.

„მაგალითად, მსოფლიო სამართლის პროექტის თანახმად, საქართველო პირველ ადგილზეა აღმოსავლეთ ევროპისა და ცენტრალური აზიის 13 ქვეყანას შორის, ასევე მსოფლიოს 102 ქვეყანას შორის 29-ადგილზე, კორუფციის დაბალი მაჩვენებლების კატეგორიაში. გლობალური კორუფციის ბარომეტრის გამოკითხვის (საერთაშორისო გამჭვირვალობა) თანახმად, საქართველოში გამოკითხულთა 4 პროცენტზე ნაკლები აცხადებს, რომ დღესმეორე მიუცია ქრთამი. ეს არის კორუფციის ძალიან დაბალი მაჩვენებელი. ბოლო ათწლეულების განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღწეული პროგრესი ცხადყოფს, რომ პოლიტიკური ნების და მოსახლეობის მტკიცე მხარდაჭერის არსებობის შემთხვევაში, ბევრის მიღწევა არის შესაძლებელი. 90-იანი წლებიდან მოყოლებული, საქართველო, სამოქალაქო ომის ქარ-ცეცხლში გახვეული ქვეყნიდან, მსოფლიოში კორუფციის ერთ-ერთი ყველაზე დაბალი მაჩვენებლის მქონე სახელმწიფოდ გარდაიქმნა“, - აღნიშნა გიორგი კვიციანიშვილმა.

პრემიერ-მინისტრის შეფასებით, ანტიკორუფციული სამუშაოს ჩატარება არის გაერთიანებული სამეფოს პრემიერ-მინისტრის დროული და მნიშვნელოვანი ინიციატივა, რადგან ანტიკორუფციულ მექანიზმს ამოძრავებს სამი ძირითადი ასპექტი - გამჭვირვალობა, აღსრულება და ცვლილებები კულტურაში, რომლებსაც ტექნოლოგიები და პოლიტიკური ნება ასაზრდოებს.

ეურმენზე სუბსიდია წელსაც გაიცემა - გიორგი სამანიშვილი

რთველის სუბსიდირება წელსაც მოხდება. ამის შესახებ კახეთის საინფორმაციო ცენტრს ღვინის ეროვნული სააგენტოს დირექტორმა გიორგი სამანიშვილმა განუცხადა. მისივე თქმით, უკვე შემუშავებულია სუბსიდირების ორი ვარიანტი, რომლებზეც საბოლოო განაცხადები მთავრობამ უნდა მიიღოს.

როგორც გიორგი სამანიშვილმა აცხადებს, ამ დროისთვის სპეციალისტები მოსავლიანობას და ექსპორტის მოცულობებს აკვირდებიან. მისივე განმარტებით, წელს-წელს სუბსიდირების მოცულობა შემცირდება, რომ დარგი თავისით გადავიდეს ისეთ სისტემაზე, როდესაც რთველის ჩატარებას მევენახეები დამოუკიდებლად შეძლებენ.

„სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ და ღვინის ეროვნულმა სააგენტომ „რთველი 2016“-ისთვის მზადება დაიწყო. სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ მიიღო მუშაობა ყურძნის სუბსიდირების საკითხზე. უკვე შემუშავებულია ორი ვარიანტი, რომლებსაც განვიხილავთ. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ სუბსიდირება არ არის დარგისთვის კარგი და მომგებიანი, თუმცა ჯერ დარგი არ არის მზად იმისათვის, რომ სახელმწიფო დახმარების გარეშე ჩატარდეს რთველი. სუბსიდირების ახალი მოდელები წინა წლებისგან განსხვავებულია. ამ საკითხზე საბოლოო განაცხადები მთავრობა მიიღებს“, - განაცხადა გიორგი სამანიშვილმა.

გამგებელი არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლებს შეხვდა

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი საერთაშორისო არასამთავრობო ორგანიზაციების EMPARD-ისა (ევროპის სამეზობლოს სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების პროგრამა საქართველოში) და „ქეა საერთაშორისო კავკასიაში“ წარმომადგენლებს შეხვდა.

შეხვედრა საინფორმაციო-გაცნობითი ხასიათის იყო, სადაც წარმომადგენლებმა გამგებელს თავიანთი მომავალი განსახორციელებელი გეგმების შესახებ ესაუბრეს. მომავალი პროექტები ძირითადად რეგიონებში სოციალური და ეკონომიკური განვითარების მხარდაჭერას ითვალისწინებს და შესაძლებელია ასეთი პროექტების სამიზნე დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი გახდეს.

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის თანამდებობაზე თამარ ქალდანის შემცვლელის შერჩევა იწყება

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის თანამდებობაზე თამარ ქალდანის შემცვლელის შერჩევა იწყება. საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვიციანიშვილმა უკვე გამოსცა ბრძანება, რომლის თანახმადაც, დამტკიცებულია პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის საკონკურსო კომისიის შემადგენლობა.

პრემიერის ბრძანებით, რომელიც მთავრობის ადმინისტრაციის ვებ-გვერდზეა გამოქვეყნებული, თამარ ქალდანის შემცვლელს აირჩევენ იუსტიციის მინისტრი თეა წულუკიანი, პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვის და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარე ეკა ბესელია, უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის თავმჯდომარე მზია თოდუა, სახალხო დამცველის მოადგილე ნათია კაციტაძე და ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტის დირექტორი გიორგი კლდიაშვილი.

კანონმდებლობის თანახმად, ინსპექტორად შეიძლება აირჩეს საქართველოს მოქალაქე, რომელსაც აქვს უმაღლესი იურიდიული განათლება, ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში მუშაობის არანაკლებ 5 წლის გამოცდილება და შესაბამისი საქმიანი და მორალური თვისებები.

ინსპექტორის უფლებამოსილების ვადის ამონაურვამდე არაუადრეს 11 და არაუგვიანეს 10 კვირისა, ხოლო უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში - უფლებამოსილების შეწყვეტიდან 1 კვირის ვადაში კომისია საქართველოს პრემიერ-მინისტრს წარუდგენს ინსპექტორის შესარჩევი საკონკურსო კომისიის წევრებს. კომისიის ყველა წევრის წარდგენიდან 3 დღის ვადაში საქართველოს პრემიერ-მინისტრი იწვევს კომისიის პირველ სხდომას.

ინსპექტორის შესარჩევი საკონკურსო კომისია ხმათა უმრავლესობით შეარჩევს ინსპექტორის არანაკლებ 2 და არაუმეტეს 5 კანდიდატურას და წარუდგენს საქართველოს პრემიერ-მინისტრს, რომელიც თავის მხრივ 10 დღის ვადაში საქართველოს პარლამენტს წარუდგენს 2 კანდიდატურას ინსპექტორის თანამდებობაზე ასარჩევად. საქართველოს პარლამენტი საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტი დადგენილ წესით, კანდიდატურების წარდგენიდან არაუგვიანეს 14 დღისა ირჩევს ინსპექტორს. თუ ვერც ერთმა კანდიდატმა ვერ მიიღო არჩევისათვის საკმარისი რაოდენობის ხმები, საქართველოს პრემიერ-მინისტრი 2 კვირის ვადაში აცხადებს ხელახალ კონკურსს.

ინსპექტორი ინიშნება 3 წლის ვადით. ერთი და იგივე პირი ინსპექტორის თანამდებობაზე შეიძლება დაინიშნოს ზედიზედ მხოლოდ ორჯერ.

საქართველოს პერსონალურ მონაცემთა დაცვის მოქმედი ინსპექტორი თამარ ქალდანის თანამდებობაზე 2013 წლის 1 ივლისს დაინიშნა.

სწავლის დასრულების შემდეგ სტუდენტებს ევროკავშირში დარჩენისა და მუშაობის უფლება ექნებათ

ევროპარლამენტმა მხარი დაუჭირა ახალ რეგულაციებს, რომლის მიხედვითაც მესამე ქვეყნების მოქალაქეებისთვის ევროკავშირის უნივერსიტეტებში სწავლა და სამეცნიერო საქმიანობა გამარტივდება. ევროპარლამენტის განცხადებით, ახალი წესები უფრო ნათელს ხდიან და აუმჯობესებენ ევროკავშირში სხვა ქვეყნებიდან ჩასული სტაჟიორების, მოხალისეების, სკოლის მოსწავლეებისა და „ოპერის“ პროგრამის მონაწილეთა ყოფნის პირობებს.

„რეგულაციები ორ არსებულ მიმართულებას ეხება და ადგენს, რომ: სტუდენტებსა და მკვლევარებს, სასწავლო პროცესის ან კვლევითი სამუშაოს დასრულების შემდეგ, შეუძლიათ ევროკავშირის ტერიტორიაზე სულ მცირე 9 თვით დარჩენენ იმისთვის, რომ დასაქმდნენ ან დაინიშნონ ბიზნესი, რომელიც ევროპას სარგებელს მოუტანს;

სტუდენტებსა და მკვლევარებს შეუძლიათ ადვილად გადაადგილდნენ ევროკავშირის საზღვრებში. მათ აღარ დასჭირდებათ ახალი სავიზო აპლიკაციის შევსება. მკვლევარებს საშუალება ექნებათ, ჩავიდნენ სხვა ქვეყნებში უფრო სანგრძლივი პერიოდით, ვიდრე ამჟამად არის დაშვებული;

მკვლევარების ექნებათ უფლება თან წაიყვანონ ოჯახის წევრები, რომლებსაც ევროპაში ყოფნის პერიოდში ადგილზე მუშაობის უფლება ექნებათ.

სტუდენტებს უფლება ექნებათ კვირაში სულ მცირე 15 საათი იმუშაონ“, - აღნიშნულია ევროპარლამენტის ოფიციალურ ვებგვერდზე გამოქვეყნებულ განცხადებაში.

„ეს უდაოდ ნიშნავს იმას, რომ ევროპული უნივერსიტეტები მსოფლიო მასშტაბით უფრო კონკურენტუნარიანი გახდებიან და გაუმჯობესებული პირობების გამო, ისინი უფრო მიმზიდველი იქნებიან ამბიციური და განათლებული ადამიანებისათვის“, - განაცხადა ევროპარლამენტის წევრმა სესილია ვიკსტრომმა.

ევროკავშირის წევრ ქვეყნებს ორი წელი ექნებათ ახალი რეგულაციების საკუთარ კანონმდებლობაში იმპლემენტაციისთვის.

უჩა ნანუაშვილი - ქალთა მიმართ ძალადობის და მკვლელობის კუთხით არსებული რეალობა განსაკუთრებულ შემოთქმებას იწვევს

ქალთა მიმართ ძალადობის და მკვლელობის თვალსაზრისით არსებული რეალობა განსაკუთრებულ შემოთქმებას იწვევს, - ამის შესახებ სახალხო დამცველმა არასამთავრობო ორგანიზაციებთან შეხვედრის დროს განაცხადა.

უჩა ნანუაშვილის თქმით, მიუხედავად იმისა, რომ სახელმწიფოს მხრიდან არაერთი პრევენციული ზომი იქნა გატარებული, პრობლემა კვლავ მწვავეა.

„ქალთა მიმართ ძალადობის და მკვლელობის თვალსაზრისით არსებული რეალობა განსაკუთრებულ შემოთქმებას იწვევს. 2015 წელს გამოცემული შემაკავებელი ორდერების მიხედვით, ოჯახში ძალადობის 2 726 ფაქტი გამოვლინდა, სადაც 5 106 პირი მონაწილეობდა. საქართველოს მთავარი პროკურატურის მონაცემებით, რომელიც გადმოგზავნილია ჩვენს აპარატში, 2015 წელს ქალთა მკვლელობის და მკვლელობის მცდელობის 28 შემთხვევა გამოვლინდა, აქედან 16 შემთხვევა ოჯახში ძალადობის პირობებში იქნა ჩადენილი, 12 შემთხვევა სხვა მოტივით. შემთხვევათა უმრავლესობა ჩადენილია პარტნიორი, ყოფილი პარტნიორის ან პირის მიერ, რომელსაც უარი ეთქვა პარტნიორულ ურთიერთობაზე. კვლავ გვხვდება აბორტის ისეთი ფორმა, როგორც გენდერული ნიშნით სქესის სელექციაა. დღემდე პრობლემას წარმოადგენს ადრეულ ასაკში ქორწინების პრევენცია და შემთხვევების მართვა. 2015 წელს 611 არასრულწლოვნის ქორწინება დარეგისტრირდა, ოჯახის შექმნის მიზნით კი სწავლა 13-დან 17 წლამდე 408 მოსწავლემ შეწყვიტა“, - ამის შესახებ უჩა ნანუაშვილმა არასამთავრობო ორგანიზაციებთან შეხვედრისას განაცხადა.

ჭაბუკები დარჩნენ მარად...

დღეს საქართველოში 1296 ვეტერანი ცხოვრობს. წელს მათ 9 მაისი დილიდან მიულოცეს საქართველოს პრეზიდენტმა გიორგი კვირიკაშვილმა, პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვირიკაშვილმა, მთავრობის წევრებმა, მმართველი და ოპოზიციური პარტიების წარმომადგენლებმა.

9 მაისს, დედოფლისწყაროს

მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა და საკრებულოს თავმჯდომარემ ზვიად ჯავახიშვილმა, ომის ვეტერანებს ფაშიზმზე გამარჯვების 71-ე წლისთავი მიულოცეს, შინმოუსვლელთა მემორიალი თვითმმართველობის სხვა წარმომადგენლებთან და მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანებთან ერთად ყვავილებით შეამკეს.

დღეისათვის დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში 13 ვეტერანი ცხოვრობს, რომლებსაც ადგილობრივი ბიუჯეტიდან საჩუქრად ფულადი ჯილდო- 250 ლარი გადაეცა.

„გილოცავთ ფაშიზმზე გამარჯვების 71-ე წლისთავს. თქვენ ხართ ის სამაგალითო ადამიანები, რომლებმაც ურთულესი დღეები გადაიტანეთ. სამწუხაროდ, დღეს მხოლოდ 13 ვეტერანი შემორჩა ჩვენს მშობლიურ მუნიციპალიტეტს. დღეს ყველა თაობის წარმომადგენლები აქ ვართ იმიტომ, რომ სწორედ თქვენ მოგიხაროთ ქედი ჩემო ძვირფასებო. ჩვენ გვეამაყება, რომ თქვენი შთამომავლები ვართ.“

მინდა, რომ მეორე მსოფლიო ომის მონაწილეები გავახარო - ხელისუფლება ცდილობს სათანადოდ დააფასოს ამ ხალხის გმირობა. გასულ წელს ჩვენი ვეტერანები, ადგილობრივმა ხელისუფლებამ 150 ლარით დააჯილდოვა, წელს კი ეს ფულადი ჯილდო 100 ლარით გაიზარდა და თითოეული ვეტერანი

ნი 250 ლარს მიიღებს. უღრმესი მადლობა თითოეულ თქვენთაგანს ასეთი თავდადებისათვის, უღრმესი მადლობა იმისთვის, რომ ხართ მომავალი თაობისთვის გმირობისა და ვაჟკაცობის მაგალითის მიმცემი“ - განაცხა-

და ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა. შინ მოუსვლელთა მემორიალთან, ომის ვეტერანებისთვის კონცერტი გაიმართა, რომელშიც მონაწილეობა ადგილობრივმა ფოლკლორულმა ანსამბლებმა მიიღეს.

სიღნაღში უფასო იურიდიული დახმარების ბიურო ამოქმედდა

10 მაისს, სიღნაღში სახელმწიფო იურიდიული დახმარების სამსახურის რეგიონული ბიურო გაიხსნა. ახალი ოფისი იურიდიული დახმარების სამსახურის დირექტორმა, მელიტონ ბენიძემ და სიღნაღის მაჟორიტარმა დეპუტატმა, გელა გელაშვილმა გახსნეს. ღონისძიებას

ასევე — იურიდიული დახმარების საბჭოს, საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის, ადგილობრივი ხელისუფლებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან ერთად დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი და

საკრებულოს თავმჯდომარე ზვიად ჯავახიშვილიც ესწრებოდნენ.

სიღნაღის იურიდიული დახმარების ბიურო კახეთის რეგიონის სამი მუნიციპალიტეტის მოსახლეობას უფასო საადვოკატო მომსახურებითა და იურიდიული კონსულტაციით უზრუნველყოფს.

ახალი ბიუროს ამოქმედებით, სიღნაღის, დედოფლისწყაროს და საგარეჯოს მუნიციპალიტეტებში მცხოვრებ მოქალაქეებს, რომლებსაც არ აქვთ ფინანსური შესაძლებლობა, დაიქირავეთ ადვოკატი, უფასო იურიდიული დახმარების მისაღებად აღარ მოუწევთ თელავში ჩასვლა.

დღეისათვის, იურიდიული დახმარების სამსახურის რეგიონული ოფისების ქსელი საქართველოს 19 ქალაქს მოიცავს. გადახდისუუნარო მოქალაქეებს სახელმწიფოს ხარჯზე ადვოკატის მომსახურებით სარ-

გებლობა შეუძლიათ სისხლის სამართლის საქმეებზე, საოჯახო და სამემკვიდრეო დავებზე, ასევე — სოციალური დაცვის საკითხებზე. უფასო იურიდიული დახმარება უზრუნველყოფილია გადახდისუუნარო დევნი-

ლებისა და ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთათვის. ბიურო განთავსებულია შიდა ქ. მისამართზე: ქ.სიღნაღი, ალგაშენაშვილის ქ. №7 (აღმოსავლური ბაზრობის მიმდებარე ტერიტორია)

ახალი ინვესტარი-საჯარო სკოლებს!

დედოფლისწყაროს საჯარო სკოლებს ახალი სასწავლო მერხები გადაეცა. დედოფლისწყაროს საგანმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსის, ეთერ ზურიკაშვილის ინიციატივით, ისინი ყველა სკოლას გაუნაწილდა და შედეგად მოძველებული მერხები თითქმის აღარსად გვხვდება. ამას გარდა, მრავალწლიანი პაუზის შემდეგ ქალაქ დედოფლისწყაროს №1 და სოფელ სამრეკლოს სკოლებში ექიმის კაბინეტიც გაიხსნა.

ეთერ ზურიკაშვილი: „განათლების სამინისტროს დაფინანსებით, აბსოლუტურად ყველა სკოლაში განახლდა მერხები. ოთხივე საფეხურის მიხედვით გაგანაწილეთ და თამამად შეიძლება ითქვას, რომ დედოფლისწყაროში და მის სოფლებში ვერ ნახავთ სკოლას, სადაც არ შეცვლილა მერხები. აქამდე მოსწავლეებს მოძველებულ მერხებზე უწევდათ სწავლა, ეს კი დამეთანხმებით, დისკომფორტს უქმნიდა მათ.“

ამჯერად ძველი მერხები თითქმის აღარ გვხვდება. ამჟამად ყველაზე საუკეთესო მდგომარეობაა ქალაქ დედოფლისწყაროს პირველ საჯარო სკოლაში. ამჟვე სკოლაში მანამდე გვექონდა თითქმის ახალი 160 მერხი, რომელიც განათლების სამინისტროს თხოვნის საფუძველზე საჩუქრად გადაეცა დედოფლისწყაროში მოქმედ ვახტანგ გორგასალის სახელობის საპატრიარქოს სკოლას. გაფორმდა შესაბამისი მიღება-ჩაბარების აქტიც. დღევანდელი მდგომარეობით, მერხების და სკამების საშუალოდ 95% უკვე შეცვლილია.“

ლია ნატროშვილი (ზემო მაჩხაანის საჯარო სკოლის პედაგოგი): „ჩვენმა სკოლამ 140 ახალი მერხი მიიღო, რომლებიც ასაკობრივი ზღვარის მიხედვით უკვე განაწილდა საკლასო ოთახებში. რა თქმა უნდა, ეს ყველასთვის სასიამოვნო ფაქტია, თუმცა ჩვენი სკოლისთვის კიდევ უფრო მნიშ-

ვნელოვანია, რადგან როგორც ცნობილია, ხანძრის შედეგად ავეჯიც გაგვინადგურდა. ვიცით, რომ განათლების სამინისტროდან ეტაპობრივად კიდევ შემოვა სხვადასხვა ინვენტარი. ნაწილობრივ ხანძარსგადარჩენილ ავეჯს ვიყენებთ, ისინი დამატებით კლასებში შევიტანეთ, რომელიც კულტურის სახლის შენობაში ახლახან გაეხსენით. პირადად ჩემს სადამრიგებლო კლასშიც ავეჯი გადარჩენილი იყო, გამოვიტანეთ, დავასუფთავეთ და ისევ ვიყენებთ.“

თამარ ჩიხლაძე (სამრეკლოს საჯარო სკოლის დირექტორის მოადგილე): „9 წელი ამ სკოლაში ვმუშაობ და ასე მასიურად მერხების შემოსვლა არ მახსოვს. პერიოდულად იცვლებოდა, მაგრამ არა ამ ოდენობით, ამჯერად ასამდე მერხი მივიღეთ, რომელიც ლაბორატორიებში და საკლასო ოთახებში განაწილდება. დანარჩენი ავეჯიც ნორმალურ მდგომარეობაშია, ზოგიერთი მანამდე

გამოიცვალა.“

დედოფლისწყაროს პირველ საჯარო სკოლაში ამბობენ, რომ მერხების პრობლემა არც მანამდე ჰქონდათ, თუმცა, კარგია რომ განახლდა. სიახლეა ისიც, რომ აქტიურად მუშაობს სამედიცინო კაბინეტი, რომელიც შესაბამისი ინვენტარით და სტანდარტებითაა მოწყობილი.

შორენა ღვინიაშვილი (№1 სკოლის ექიმი): „გასაუბრების შედეგად ამ სკოლაში მოვხვდი. სექტემბრის თვიდან შევუდექი მუშაობა. არ გვექონდა მედიკამენტები და სხვადასხვა ნივთები... ოთახის ინვენტარიც დასაზღაურებული იყო და ყველაფერი მოვანერგეთ. მას შემდეგ სამედიცინო კაბინეტი გამართულად ფუნქციონირებს. სამუშაო განწყობა დიდი გვაქვს. საკმაოდ მნიშვნელოვანია სკოლისთვის ამ კაბინეტის არსებობა, რადგან მოთხოვნა დიდია. თავის ტკივილი, მუცლის ტკივილი... ხშირია უფრო სერიოზული შემთხვევებიც, მაგალითად მოტეხილობე-

ბი და სხვა. ჩვენც ოპერატიულად და კვალიფიციურად ვუნვეთ პირველად დახმარებას, თუ სასწრაფო დახმარების ეკიპაჟის მოსვლამდე დახმარებას. არ მახსოვს, ბოლოს როდის მუშაობდა სკოლებში ექიმის კაბინეტი, თუმცა 15 წელზე მეტია, სამედიცინო კაბინეტები აღარ არის. რაც შეეხება ჩემს კვალიფიკაციას და გამოცდილებას, გეტყვი, რომ სამედიცინო ფაკულტეტი დავამთავრე პედიატრის სპეციალობით. 2008-11 წლებში, მაგისტრატურის სრული კურსი დავამთავრე ზოგადი პედიატრიის განხრით, შემდეგ ვმუშაობდი ჰუმანიტარულ კოლეჯში, სადაც ვკითხულობდი ლექციებს, ფარმაცევტულ და მედიცინის ფაკულტეტებზე. ასე რომ, მზად ვარ მომავალშიც აქტიურად ვემსახურო სკოლის მოსწავლეების ჯანმრთელობას და ვფიქრობ, მშობლები უფრო მშვიდად იქნებიან.“

ილია მარტყოფიშვილი

პოეტი მარინა ჭუმბურიძე დედოფლისწყაროშია

ჩვენს ქვეყანას 9 აპრილის ტკივილი მოშუშებული არ ჰქონდა, 1990-91 წელი იდგა, ესე, მესხეთე-მეცხეთე კლასის მოსწავლე ვიქნებოდი, რომ განჩნდა ახალი ლექსი. ალბათ, ყველას გახსოვთ ეს სტრიქონები, ლექსი ისე გადადიოდა ხელიდან ხელში, ზემიდან ზემამდე, სუფრიდან სუფრაზე, რომ დღესაც მახსოვს მისი ერთი ნაწყვეტი:

„მიმომს გავიძობა, მიჭირს ლექსის წერა,
გულმაჲ ძველებურად ვვლარ დაიმდგრა,
შენს ტკივილებს ვიტყვ, შენს ჭრილობებს ვიხვევ,
მსხვერპლად თუ გჭირდება, უკან როდის ვიხვევ
თი, ნახა ჩემო, ნაწამებო ჯოო,
მსხვერპლად შემიწირე, დედასაქართველო!“

ამ სტრიქონების ავტორი მარინა ჭუმბურიძე გახლდათ, რომლის სახელი და გვარი ამ ლექსით ბავშვობიდან დარჩა ჩემში. დიან, შესაძლოა ეს ლექსი ბევრს აღარ ახსოვს, ან ახალმა თაობამ არც კი იცის, რომ ამ ცრემლებამდე პატრიოტიზმით აღსავსე სტრიქონების ავტორი მარინა ჭუმბურიძეა, ქალი, რომელსაც ამ სტრიქონების მეტი ცხოვრებამი რომ არაფერი ეთქვა, ამითაც იქნებოდა დიდი ქართველი. უსაზღვრო პოზიტივი, საოცარი მადლით სავსე ბუნება, ენერგიული და ნიჭიერი ქალბატონი, ასე დავახსოვებდი ჩვენი კუთხის პოეტს ქალბატონ მარინას. მოუხედავად ძნელები ცხოვრებისა დღეს მარინა ჭუმბურიძე ათამდე წიგნის ავტორია. ამას მხოლოდ იშვიათი ადამიანები თუ ახერხებენ. ეს უბოროტესად ადამიანის სულიდან უნდა მოდიოდეს. გავიდა წლები და ბავშვობის საყვარელი ლექსის ავტორი უკვე რედაქციის შენობაში გავიცანი. უსაზღვროდ ლაღი და მდიდარი მინაგანი ინტელექტის ქალბატონი, ადამიანთა მოყვარული და კომუნიკაბელური.

ის, იმის დასტურად, რომ საქართველოში ინტელიგენციას უფრო გაუჭირდა, ვიდრე ქორ-ვაჭრებს, მარინა ჭუმბურიძის ცხოვრების მაგალითი გვეყოფა. არც ის დაინდო სამშობლოს მკაცრმა ცხოვრების მანქანამ, უაღრესად განათლებულმა ქალბატონმა, თავისი შვილების საკეთილდღეოდ, შორეულ იტალიას მეთაურა თავი. მასთან სოციალური ქსელით, ისევე როგორც ჩვენი საზოგადოების სხვა მრავალი წევრს, არც მე გამინვეცტია კონტაქტი. იქაც, ისევე როგორც ცხოვრებაში, ქარიზმატული იყო, თვით შორეული იტალიიდანაც ახერხებდა მოეტანა ჩვენამდე ის მუსიკა, რასაც იგი ყოველთვის უმშურველად აფრქვევდა. არც იქ, იტალიაში მოსვენება მისმა მშვენიერ შემოქმედებითა მუსტმა, სამშობლოდან მომორბეულმა ქართველი ემიგრანტი ქალების ცხოვრება დანერვილებით ჩაიწერა და ერთ წიგნად აასხა. ამას პატარა დრო და ენერჯია არ ეყოფოდა, ამ ყველაფერს თუ სულის სარკმლიდან არ გეძახის რალაც, სხვანაირად ვერ გააკეთებ.

... ამ აღდგომას სოფელ არბოშიკში გახლდით სტუმრად, მოულოდნელად გავიგე, რომ მარინა ჭუმბურიძე სოფელში იყო. არც მიფიქრია ბევრი, ისე გავხდი მისი სტუმარი. ეზოში საყვავილებებს ახალ მინას უყრიდა და საუკუნედავად აფხვიერებდა, მოუხედავად იმისა, რომ მინასთან მუშაობდა, მაინც მშვენიერად გამოიყურებოდა. საქმეს ხელი უშვა და ჩვენს მასპინძლობას შეუდგა. როდესაც იტალიაში გამოცემულ წიგნზე ვკითხე, მაშინვე მიმართა მაღალპოლიგრაფიული 330 გვერდიანი წიგნი „ქართველი ემიგრანტი ქალები იტალიაში“ და წარწერით მისახსოვრა. რედაქციაშიც მოვალ და მოგართმევითო, ესეც დააკის. არ ვაჭარბებ, მას შემდეგ, რაც ეს წიგნი სახლში წამოვიღე, რამდენიმე ღამე მის კითხვაში გავატარე, ერთ ისტორიას მეორე მოჰყვებოდა, მეორეს მესამე და აღარ მინდოდა, შემეებოდა ზოგჯერ ცრემლებამდე მისულ თავგადასავლებს. ეს გახლდათ წიგნი, სადაც იმ ქალბატონების ისტორიებია მოთხრობლი, რომლებიც შორეულ იტალიაში ემიგრანტებად ცხოვრობენ და საკუთარი ოჯახის კეთილდღეობისთვის, საკმაოდ მძიმე ისტორიები აქვთ გადატანილი. თითოეული ისტორია განსხვავებულია, უმძიმესი ნასაკითხი, თუმცა, ერთი რამ ყველას აერთიანებს: – სამშობლოს უსამართლო წესდასრულება. აი, მაგალითად: – „ქალბატონი რაისა ჯაფარიძე ჩემი საუკეთესო მეგობარია, როგორც კი შეხედავთ, მიხვდებით, რომ ამაყი ბუნების პატრიონია, სულის სისუფთავეზე კი, მისი თაფლისფერი თვალები მეტყველებენ, რომელსაც მხოლოდ სიკეთის დანახვა ძალუძთ. ერთმანეთი ტოსკანაში გავიცანით, დროებით უშუშვერები

ვიყავით და ოფისებში ერთად დავდიოდით სამუშაოს საძებნელად. ერთხელ ჩვენს საერთო მეგობრებთან ფატისთან და მანანასთან ერთად ბარში შევიარეთ ყავის დასალევად, მიმტანმა აივანზე შემოგვთავაზა მაგიდა, საოცრად ლამაზი ხედი იძლეოდა ჩვენს თაღინ, მწვანეში ჩაფლული ზღვის სანაპირო, აფრიანი ნავეები, მოლივოვიე ზღვა...სიო საამოდ გვეჩურჩულებოდა და დროებით გვაფიწყებდა ჩვენს პრობლემებს. ნამიერად სამშობლოში გადავინაცვლეთ და „ქარი გიმღერის ნანასა“ ნამოვიწყეთ, სამხიანი ქართული მელოდია სიომ ბარში მსხდომთ მიანვინია, ჩვენი ტკიბილი, სევდიანი ლილინი ერთობ სასიამოვნო მოსამენი გახდა უცხოელთათვის, სიმღერის დამთავრებისთანავე ისეთმა ტაშმა იგრილა, რომ ბავშვებით შეგვრცხვა ნახევარსაუკუნეს გადაცილებულთ.“ - წერს ავტორი სვანი რაისა ჯაფარიძის შესახებ. ....21 საუკუნის დასაწყისში არნახული სისწრაფით იზრდებოდა საზღვარგარეთ თავისა და ოჯახის გადასარჩენად „გამქცევთ“ რიცხვი. ...ყველანი სამშობლოდან გაჭირვების გამო მიდიან, პირველი პრობლემები ენის უცოდინრობა და უსაბუთობაა, რასაც მოსდევს მოსაველელის აუტანელი ხასიათი...ყველანი მიმედ შრომობენ, ძალზედ ცოტაა შედარებით უკეთეს პირობებში, როდის დაბრუნდებიან, არ იციან. რიმატე გაჭირვებამ გააქცია სამშობლოდან, უმძიმესი იყო საყვარელ მეუღლესა და საფიქრარ შვილებთან განშორება, მაგრამ სხვა გზა ბურუსით იყო მოცული...“ – ამგვარ და ამაზე ბევრად მძიმე მოსამენ ისტორიებს უამრავს ნაიკითხავთ ახლადგამოცემულ წიგნში, მასში 60-მდე ემიგრანტი ქალის ცხოვრებაა აღწერილი, მაგრამ მე უფლებას დავიტოვებ ის ერთი ქეთათვი წარმოგიდგინო, რომელმაც თავად ავტორი წერს თავის ემიგრანტულ ცხოვრებაზე. შეხედეთ, როგორ იწყებს ის თავისი მოსაყოლის წერას.

ზოგი რამ ჩემს შიშსაზე

„შვიდი წლის განმავლობაში შვიდი ოჯახი გამოვიცვალე და გარდა ერთისა, ყველაგან ნაწილ-ნაწილ დავტოვე ჩემი ნერვები, ენერჯია და ჯანმრთლობა. ავიტანე უამრავი შურანყოფა, უძლიერესი ღამეები, შიმშილი და მძიმე შრომა. 2013 წლის ივლისის ბოლოს, ქალაქ უდინეში დასაქმების ბიურომ დამიბარა ჩემს თანამემამულესთან ერთად. კონკურსის წესით უნდა დავესაქმებინეთ, ქალაქ ტრიესტეში, 92 წლის ქალბატონის მომვლელად. შესარჩევ ოთახში დაახლოებით ჩემი ასაკის, მაღალი, სანდომიანი ქალბატონი და მისი მეუღლე დამიხვდნენ. ესააუბრებისთანავე მიხვდი, რომ მათზე კარგი შთაბეჭდილება დავტოვე და გული სიხარულით ამიბეგრდა, რომ უმშვერვად აღარ დავრჩებოდი.

ორიოდე დღეში ქალაქ ტრიესტეში ლოკის ქუჩის ნომერ 2 ბინაში შევაბიჯე. პირველი, რამაც გამახარა, ჩემი უშუალო ქალბატონის, ირენეს ეკონომიდეს-ადამის დიმილიანი შეხვედრა იყო. მისი დედინერეთა ქალიშვილი ძალზე თბილად მექცეოდა და უხერხულობის ნებას არ მაძლევდა. ქალბატონო მარინა, ეს დღეიდან თქვენი ბინაცაა, და მოიქცეთ ისე, როგორც საკუთარ სახლში. დედაჩემს დავდივად გაუგებთ, რადგან მას ძალიან უყვარს და უადვილდება ადამიანებთან ურთიერთობა. სწორედ ესაა ერთ-ერთი მიზეზი იმისა, რომ მოუხედავად თავისი ასაკისა, დღემდე შესანიშნავად საუბრობს ექვს ენაზე. თქვენც სიამოვნებით დაგვხმარებთ, რომ იტალიური ენის ცოდნა გააუმჯობესოთ, მითხრა იზაბელამ და მეგობრულად დამხვია ხელი. მართლაც პირველი დღიდანვე საკუთარი სახლივით მივიღე ჭერი, რომლის ქვეშაც 21 თვე სიამოვნებით ვიმსახურე. ჩემი ქალბატონი ეროვნებით ბერძენი გახლდათ. 25 წლისას უქორწინია იტალიელ გემის კაპიტან როლანდ ადამზე, რომელსაც ერთ-ერთი აფრიკული მგზავრობის დროს ტუბერკულოზი შეჰყარა და სულ ახალგაზრდა გარდაცვლილა. მათი ერთადერთი ქალიშვილი იზაბელა დედისა და დედისის ლალის ნებიერა იზრდებოდა. სიტყვამ მოიტანა და ლალი(ეულალი) ეკონომიდესზე მინდა მოვახსენოთ. მისი და მარია კალასის მეუღლეები ჭაბუკობიდან მეგობრობდნენ და ოპერის დედიოფალი ხშირად სტუმრობდა დედა ეკონომიდესებს. ერთხელ, ომიანობის წლებში, მარია კალასს სწორედ ჩვენს ბინაში მუფარებია თავი დაბომბვისას, რის შემდეგაც, უფრო დამეგობრებულა ჩემს ქალბატონთან. ლალი ეკონომიდესი პროფესიით პიანისტი გახლდათ და ხშირად აკომპანიატობდა მარიას. ჩემი „იტა-

ლიური ოჯახი“ ძალზე განათლებული და კულტურული ხალხი გახლდათ. თავად ქალბატონ ირენეს შეეძლო მთელი დღე სიამოვნებით ესმინა კლასიკური მუსიკისთვის. ხშირად ჩემთვის განკუთვნილ საჩუქრებს ოპერისა და ბალეტის დასასწრები ბილეთები წარმოადგენდა. სიცოცხლის ბოლომდე არ დამავინყებდა ტრიესტეში ნანახი და მოსმენილი „ჩიო-ჩიოსანი“, „აიდა“, „სევილიელი დალაქი“, „კარმენი“... უდიდესი სიამოვნება განმაცდევინა ჩაიკოვსკის „გედების ტის“ ხილვამ და ამ ყოველივეს ჩემს ქალბატონს და იტალიელ დობილს იზაბელას ვუმადლი.

იტალიურ სამზარეულოს კარგად დაუფლებულმა, ადვილად შევძელი, ჩემი ქალბატონისა და მისი ახლობლების ქება დამემსახურებინა, მაგრამ იმერული ნაჭაპურის დაგემოვნებაში მოლოდინს გადააჭარბა. თითქმის ყოველ შაბათ-კვირას ვაკეთებდი ჩვენს კერძებს, რომლებიც ძალზე მოსწონდათ და ნაცნობ-მეგობრებს აღფრთოვანებული უყვებოდნენ ქართული სამზარეულოს მრავალსახეობაზე.

კვირობით ქალბატონ ირენეს ხშირად სტუმრობდნენ თავისი ასაკის მეგობრები და სვამდნენ ყავას, შამპანურს, ყოველთვის ერთსა და იმავე დროს, მიორთმევდნენ ხილსა და ტკბილეულს. სამზარის შემდეგ მიუსხდებოდნენ მრგვალ მაგიდას და ვახშობამდე კარტს თამაშობდნენ-„კანასტას“, „მაკიაველს“, „სკალა 40“-ს, როცა მენყვილეთ სჭირდებოდათ, მეც მიხდებოდა მათთან თამაში და საკმაოდ გავინაფე კარტის თამაშებში.

შობისთვის ყოველთვის სიხარულით ველოდი ჩვენი ოჯახის სასურველ „სტუმარს“, ოჯახის ერთადერთ მეგვიდრეს, ალესანდროს (იზაბელას ვაჟს), რომელიც შვეიცარიაში მუშაობს, საკმაოდ პრესტიჟულ ორგანიზაციაში. ის ძალზე განათლებული ახალგაზრდა და სამაყო შვილია, უსაჩუქროდ არასოდეს ჩამოსულა და გამოთხოვებისასაც ჩემდამი ღრმა პატივისცემას გამოხატავდა. ერთხელ, როცა პირდაპირი ჩართვით ვისაუბრე საქართველოს ტელევიზიაში, ალესანდრო დანტერესდა ჩვენი ქვეყნით და მთელი ღამე წიგნებსა და კომპიუტერს ჩაჰკირკიტებდა. მეორე დღეს ისეთ რამეებს მიყვებოდა ჩემს სამშობლოზე, რომ მეც პირველად მესმობა.

2015 წლის 25 მარტს 94 წლის გახდა ირენე. შეიღმა დაურეკა, რომ ვირუსის გამო მოსვლა არ შეეძლო. ვიცოდი ჩემი ქალბატონის ბავშვური ხასიათის ამბავი და მოუხედავად მისი გაფრთხილებისა, ჩუმად ვიყიდე ყვავილების თაიგული, გაგაკეთე ტორტი და საიუბილეო რიცხვი 94 ტორტში ჩავარჭე. მაგიდა საზეიმოდ გავანყე და როცა სასადლო ოთახში სადღის მოვრჩით, ვთხოვე სასტუმროში შევსულიყავით. სიხარულით გულში ჩამიკრა და პატარა ბავშვივით ატირდა. მაშინ მითხრა -მენ ჩემი მეორე ქალიშვილი ხარ! მადლობა, ძვირფასო! სიტყვებს ვერ ვპოულობ...ძალზე თბილი და ყურადღებიანი ხარ! სამასსოვრო სურათებიც გადავიღეთ და ელექტრონული ფოსტით იზაბელას გაუფრავანეთ. 30 მარტს ვახშმის შემდეგ მოხუცს ყოველდღიურ ნამლებს ვუმზადებდი. უცებ ინვალიდის ეტლში მჯდომმა თავი უკან გადააგდო და სასიკვდილო ხრიალი აღმოხდა. მივვარდი, ჯერ ყურებსა და ხელებს ვუსრული, ფეხები შეძლებისდაგვარად მაღლა დახმარებდა, მაგრამ ამაოდ. გალორჯეულის თვალები უკან წაელო და სიცოცხლის ნიშან-წყალი აღარ ეტყობოდა, პირი ძალად გავახსენე, უკან ჩამალული ენა ამოქაჩე, ფეხები შეძლებისდაგვარად მაღლა აეწიე და გულზე შეერთებული ჩემი ორივე ხელით მასაჟი გაუკეთე, ფერი დაუბრუნდა, მაგრამ ხრიალი არ შეუწყვეტია, გამომახებულს სასწრაფოდ დახმარების მანქანა ხუთ წუთში მოვიდა, ექიმის შექება კი დავიმსახურე, მაგრამ... მარტმა გაიყოლა ჩემი ქალბატონი. მართლმადიდებლური

წესით დასაფლავებს ჩემი უფროსი მეგობარი, რომელიც მუდამ ზრუნავდა ჩემზე და მადლიერებით მავსებდა ყოველ ნაბიჯზე. ისე მაკლია, როგორც სისხლით ნათესავი და მისი უცრემლოდ გახსენებაც არ შემიძლია.

ასე! სადაც ვაია, იქ კარგიც მოიძებნება. ლოკის ქუჩაზე გატარებულმა 21-მა წევმ იტალიაში გადატანილი ტანჯვა დამავინყა და მადლიერებით ამავეს იტალიელებისადმი. ან როგორ არ უნდა ვიყო მადლიერი, როცა ახლაც მიხმობენ იზაბელა და ალესანდრო და მეუბნებიან, რომ მე ტრიესტაში მაქვს სახლი, სადაც ნებისმიერ დროს შემიძლია ვიცხოვრო. მე კი, მადლიერების ნიშნად, ჩემს ლამაზ სამშობლოში ვიხმობ, რადგან მინდა, მცირედით მაინც შევძლო მათთვის სამაგიეროს გადახდა.

ახლა უმშვენიერ ვარ და მეშინია, ვაითუ, ველარავის მეგვეუო, ირენე ეკონომიდესისგან განვებოვრებული ქართველი ემიგრანტი ქალი...

P.S. მადლობა უფალს, გამიმართლა და უკვე ვიშოვე სამსახური: ამჟამად ყოფილ პედაგოგს, 93 წლის ლირა გრასის ვემსახურები. ძალზე თბილი და ენაწყლიანია ჩემი მოხუცი. ქარგავს შესანიშნავად. ჰყავს ერთადერთი ვაჟი, რომელიც მეუღლესთან ერთად ათეული წლები მოსწავლეთა აღზრდას ენახა. თავად უშვილო ცოლქმარი არაფერს იშურებდა იმისთვის, რომ სითბო და სიყვარული არ მოეკლო სხვისი შვილებისთვის. ამ 25 წლის წინ მათ სამი ინდოელი ობოლი გოგონა(დები) იშვილეს. გოგონები უკვე დიდები არიან და ამაგს არ უკარგავენ მზრუნველ დედაბილ-მამობილს. აი, ასეთ სათინო და კეთილ ადამიანებთან მიწევს ახლა ურთიერთობა და უფალს ვმადლობ, რომ არ მიმატოვა... მაგრამ უსამშობლო ქალი უფროთ ფრინველია, რომლისთვისაც სულ ერთია დარი თუ ავდარი, დღე თუ ღამე, ზამთარი თუ ზაფხული..“

ასეთ ისტორიას გვიყვება წიგნის „ქართველი ემიგრანტი ქალები იტალიაში“ ავტორი და ამ ყველაფრის წამოთხავს გეუფლება განცდა, თუ რამდენად რთულია ემიგრანტთა ხვედრი და ამავედროულად სიამაყე გიყვაროს, რომ ქართველი ქალის გაუკაცურება შემართებამ რამდენი ოჯახი იხსნა გაჭირვებისგან. თავად ქალბატონი მარინა პირად საუბარში ყვება, რომ ამჯერად განუსაზღვრელი დროით ჩამოვიდა საქართველოში, რადგან ბოლო დროს მძიმე ავადმყოფის მოვლის გამო მარჯვენა მკლავის მყესი ჰქონია განყვეტილი და ოპერაციას გეგმავს. —,თუ ყოველივე კარგად იქნება, შემდეგ უკვე იტალიის და რამდენიმე ქვეყნის მოსახლეობას გეგმავ.“-ამბობს ავტორი. წარმატებები მინდა ვუსურვო ამ მართლაც გმირ ქალბატონს, რომელმაც ემიგრანტობაში, ავადმყოფი ხალხის მოვლის პარალელურად ძალა მონახა საკუთარ თავში და ქართველი საზოგადოებისთვის წიგნი შექმნა, წიგნი, რომელიც ჩვენი საუკუნის მწარე რეალობაა.

ლალი მხრიონიძე

ოდნავ სევდიანი პოეზია

სოფიო მინიკაძის

ბევრი ვიფიქრე, ამჯერად რა დამენერა. მერე გადავწყვიტე, ჩემი აზრებისგან ცოტა ხნით დამესვენებინეთ და ჩაისთან მისაყოლებელი, ოდნავ სევდიანი ლექსები მომეტანა თქვენთვის. დარწმუნებული ვარ, ბევრ თქვენგანს ჯერ არ სმენია ამ ავტორების შესახებ, შესაბამისად, არც მათი ლექსები ნაუკითხავს.

დღეს მე გთავაზობთ ორი თანამედროვე მწერლისა და პოეტის შემოქმედების ფრაგმენტებს. შეფასება თქვენთვის მომინდა, მაგრამ

მინაციაში (პოეტური კრებულისთვის „მოსხენებითი ბარათი“). 2015 წლის შემოდგომაზე მისი რომანი „ქალაქი წყალზე“ დასახელდა წლის საუკეთესო პროზაულ ნაწარმობად და გადაეცა ზურაბ ჟვანიას სახელობის წინანდლის პრემია.

ალბათ გასაკვირი არცაა, რომ ჩემთვის განსაკუთრებულად ახლოა ქალაქის პოეზია. შეიძლება ვცდები, მაგრამ მგონია, რომ ამ სიტყვებს მხოლოდ ქალი თუ იგრძნობს. ამის მოუხედავად, ყველას განურჩევლად სქესისა- გიზიარებთ უბრალოებით გამოჩენულ ორ ლექს-ჩან

სოფიო მინიკაძის

გორჩევთ, უბრალოდ მოეშვათ და ისიამოვნოთ- მნიშვნელობა არ აქვს, გიჟდებით პოეზიაზე, თუ ეჭვის თვალთა უყურებთ იდეალისტი მყოცნებების „ირეალურ“ სამყაროს.

სანამ ლექსებზე გადავიდოდეთ, ავტორებზე მოგიყვებით ერთი-ორი სიტყვით.

ლია ლიძოკელის არაჩვეულებრივ და ორიგინალურ პოეტურ კრებულს „დევის ცოლის სიცილი“, შეიძლება ითქვას, გამოცემისთანავე „საბას“ (ლიტერატურული პრემია) უწინასწარმეტყველებდნენ და საბედნიეროდ, ეს წინასწარმეტყველება ახდა. 2013 წელს ლიას გადაეცა „საბა“ საუკეთესო ლიტერატურული დებოტისთვის. 2015 წელს მოიპოვა წინანდლის პრემია საუკეთესო ლექსების ავტორობისთვის.

სალომე ბენიძის, როგორც დამწყებ პოეტს, 2012 წელს მიენიჭა ლიტერატურული პრემია „საბა“ წლის საუკეთესო დებოტის ნო-

ნახატს, რომლებიც ძალიან, ძალიან მიყვარს. მომდევნო ნომრებში კი შევეცდები მამაკაცი ავტორებიც არ დავჩაგრეთ და მათი შემოქმედებაც გაგაცნოთ ეტაპობრივად. ახლა კი დატკბით.

აპაპა, გაფორინდე

გააჩინე შეილი, მითხარ დედაჩემმა, გააჩინე-
 აბა როგორ, ვუთხარი, აბა როგორ.
 ბოლო საფუძელი გავაყვამე
 ჩემი ბებური მხრები ფოთლების თოვლისთ-
 ვის დაინახე.
 ბებური დაბადება, დედი,
 როგორც მე დაგვიადე შენზე ათასი წლით
 ბებური.
 ჩემი დამეუბნე შექმნე, დედი, ჩემი აუტოვლე-
 ბული მკვლელები.
 მდინარეში ჩამივარდება, დედი, დამეხსნო-
 ბა,
 მდინარეები ვადმომდის თვალებიდან.
 უსუსური ბარტყით გაიმდგინა ჩემი
 კომპარების დარცოვლები.
 შიშხილით მომიკვდება, დედი, სისხლს ზომ

არ მოგაწოვებ, ჩემი ღარბი მკერდი კაბის უბესაც ვერ აუ-
 სებს.
 სიცილით მომიკვდება, დედი, ვინულის სი-
 ტყეების ვისვრი და სიკვდილისწინა წვიმას ვცრი.
 ქვა და ქვიშა ჩემი სხეული, ახალ ზორცად
 რაღა გადაწვას.
 სად მოვიკიდო დედეების დარდი,
 სად არის ადგილი დატრეხილ სურსემალსე-
 დამაფიქრებელს, ვუბნებო,
 დედა დაუბინებ, დედასაველი გავიღვი-
 მებ.

სადმე დამჩნება, ვუბნებო, ჩემი თავივით
 სადმე დამჩნება.
 ვინმეს ერთ უღუმე მიღმი გავუცვლი,
 ერთ ნამსცვე სიწმარში გადავუცვლი.
 სად მოვარგოვო მისთვის სამყოფი სიყვარ-
 ული,
 იმდენიც აღარ დამჩნა, წამთარში ბედურე-
 ბს დაუყვარო.
 ჩემი თვალები რომ გამოიყვას, სომ შემომხე-
 დაუს და მოკვდავს.
 ისედაც კვდება, მუხუნება, აკვანი დარწმე-
 ზისარ და საფლავეს არწვე-
 წინ წამთარია, მუხუნება, სანდასან ვინმემ
 სომ უნდა გავათბოს.
 წამთარი სულ არის, დედი.
 არაფინ არაფის ათობას.
 წამთარი სულ არის, ნახე, რამდენი თო-
 ვლია უკვალეებში.

ნახე ჩემი თმები - თეთრი სათიბები.
 ნახე, როგორ მიქნევენ სელებს
 ცას მიზაგინილი საჩემო აკლამები -
 წამთარში დარწმენილი მთები.
 თუ გააჩნე, დედი, თუ გავაჩნე,
 თავი ას ნაწილად გავისკვდება.
 ერთზე ნაკლები უნდა გავაჩინო,
 ერთი აღმაინი ბებური მერისმეტად.
 ალბათ რამდენჯერმე უნდა გავაჩინო,
 ერთხელ დაბადებული არაფინ გადაჩნება.
 ცოცხალი არ უნდა გავაჩინო,
 ცოცხლად გაჩენილი ყველა კვდება.
 აბა რაღას მოვასწრებ, დედი, აბა ახლა რა-
 ღას მოვასწრებ,
 ჩემი ბოლო შემოდგომაა,
 უკანასკნელი მერცხლები გაფორინდენ.
 შემოდგომაა შენი დარდი,
 წამთარისწინა გაბმული წვიმა.
 შემოდგომაა ეს ღაზარაკი, დამკნარი სი-
 ტყეების ფოთოლცავენი.
 სის ტოტზე ვსივარ, ველოდები, ქარი ამო-
 ვარდეს,
 ხელი დაგეჩინო, ავდგე გაფორინდე-
 ავდგე გაფორინდე
 ჩემი ბოლო შემოდგომაიდან.

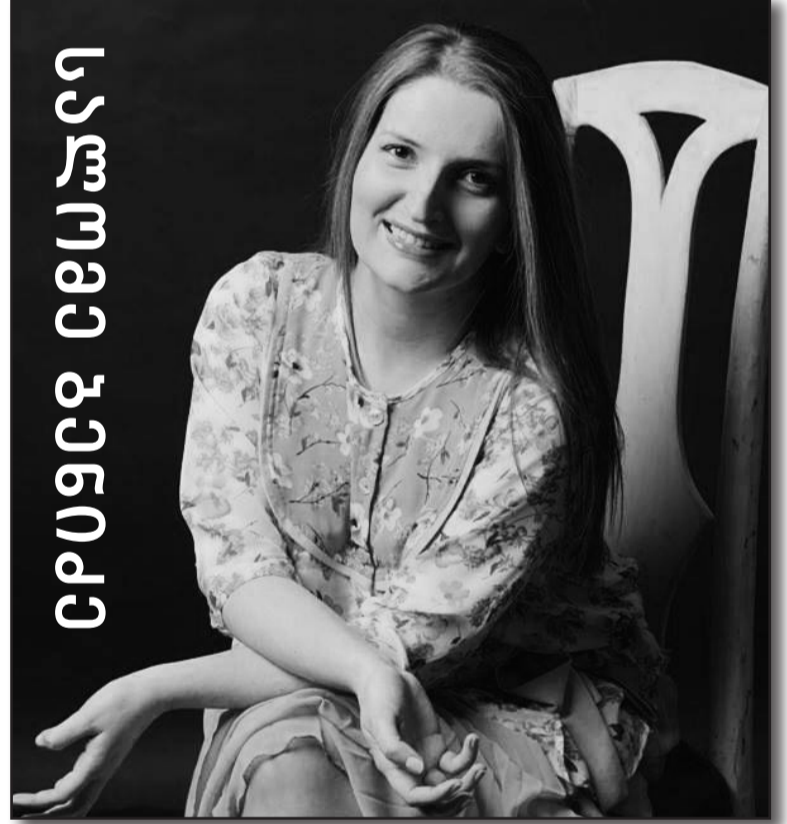
ლია ლიძოკელი

შეგონებათა ანთაქი
 წამთარის დაბურულ საღამოს ფარდა ჩა-
 მოაფარა დედაჩემმა
 (იღვა, ალბათ, ოთხმოცდაცამეტი, სუსტად
 არ მახსოვს),
 კარი მაგრად ჩაკეტა, ნათურა ჩააქრო
 და უცნაურად შემომხედა იქვე კუთხეში მუ-
 დარს.

„არასოდეს შეიყვარო ზირველი“ - თქვა
 მან,-
 „და საერთოდ, იქნებ სცადო და არასოდეს
 შეიყვარო.“
 რა საჭიროა სიყვარული
 მოვა, არაფერს მოგიტანს,
 წასვლის წინ კი თვალების ფანჯრებს
 ჩავიშვებ ცრემლებით,
 ლოკებზე სისხლიან ნაკვალევს და გიტო-
 ვებს.
 გვიან გოგოებს არ სჭირდებათ სიყვარუ-
 ლი.
 არ შეიყვარო!”
 ბავშვები დაამინეს მეგობრებმა,
 მთელი დღის დაღლილობა ჭურჭელთან
 ერთად მიტრეცს-მოტრეცეს,
 დასხდნენ, ჩამოსხეს ქარვისფერი ღვინო,
 გადასვდეს განათებულ ქალაქს
 (ახლა უკვე ორი ათასი ცამეტია),
 ჩემს გალურჯებულ სელებს დანახებით
 დასვდეს.
 „არასოდეს შეიყვარო ზირველი“ - თქვენ
 მათ,-

„რა საჭიროა სიყვარული,
 რომელიც მდურარე ნაკვრისნაღვეს გავლ-
 სავით მტკიცებულად,
 ავვისტოს შუადღის ჰაერით უძრავი
 და ცარიელ სასლში გატარებული საღ-
 მოყვით სევდიანი.
 რა საჭიროა სიყვარული,
 რომელსაც მუდამ მარტობის ჩრდილი
 ადვას
 და იმ უგაფილების სუნი ახლის,
 რომელსაც ელოდი და არ მოგიტანეს.
 ერთ დღესაც თვითონ მოგ მებნის ის,
 ვისაც მანამდე თვითონ ემბედი,
 ის, ვისაც ზურვით დაუღვევები
 და შემოგაბრუნებს,

„არასოდეს შეიყვარო ზირველი“ - თქვა
 მან,-
 „და საერთოდ, იქნებ სცადო და არასოდეს
 შეიყვარო.“
 რა საჭიროა სიყვარული
 მოვა, არაფერს მოგიტანს,
 წასვლის წინ კი თვალების ფანჯრებს
 ჩავიშვებ ცრემლებით,
 ლოკებზე სისხლიან ნაკვალევს და გიტო-
 ვებს.
 გვიან გოგოებს არ სჭირდებათ სიყვარუ-
 ლი.
 არ შეიყვარო!”
 ბავშვები დაამინეს მეგობრებმა,
 მთელი დღის დაღლილობა ჭურჭელთან
 ერთად მიტრეცს-მოტრეცეს,
 დასხდნენ, ჩამოსხეს ქარვისფერი ღვინო,
 გადასვდეს განათებულ ქალაქს
 (ახლა უკვე ორი ათასი ცამეტია),
 ჩემს გალურჯებულ სელებს დანახებით
 დასვდეს.
 „არასოდეს შეიყვარო ზირველი“ - თქვენ
 მათ,-

სალომე ბენიძის

ვისაც ხელს ჰკრავ და არსად წავა,
 ვინც სიმშვიდის ცინცინივარეში გაცხოვრე-
 ბს.
 ამიტომაც არასოდეს შეიყვარო ზირველი-
 მა.”
 არ დამინახავს, საიდან მოვიდა ღმერთი-
 მამაჩემი.
 იგი მოვიდა ფეხშემოკვლი,
 ჩემსავით ლოკებდასერილი თვალების ნამ-
 სხურეებით,
 ჩემსავით გალურჯებული სელებით.
 მოვიდა და ოთახის კუთხეში ჩემსავით ჩა-
 მოყდა.
 „არ გამოცდა სიყვარული შენი“ - თქვა
 მან,-
 „უბრალოდ გავარდეს, რომ არაფერია
 მასზე დიდი
 და მასზე მშვენიერი.
 უბრალოდ გავარდეს, რომ მისი ძალა
 ერთმანეთის მიმართულებით დამრას-
 დედამიწის ორ ნახევარსფეროს.
 არ გამოცდა სიყვარული შენი,
 უბრალოდ იცხოვრე მისი სილურჯები,
 სანამ სიკვდილი არ გამოგ ახლი შეგებს.“
 მე ახლა ვსივარ მისის მშით გამთბარ
 ოთახში,
 ვსივარ და ვუყურებ კომპიუტერის კერანს,
 ვსივარ ისე, როგორც შენ წინ ვიჯექი
 ჩემს საყვარელ კაფეში.
 ვსივარ, ვიღიებო, გისვამ ათასი შეკითხვას
 და ვფიქრობ,
 რა მნიშვნელობა აქვს დასარჩენს,
 როცა ვარ მე,
 როცა ვარ შენ
 და
 ცრემლებით გამწვინვალე ჰაერი ჩვენ
 შორის.

სალომე ბენიძე

მუხრან მაჭავარიანი-უბოდიშოგამდა მისული გაგედულეა!

უბოდიშობამდე მისული გაბედულება!-ასე უწოდა მუხრან მაჭავარიანის შემოქმედებას მისივე კოლეგამ და უნიჭიერესმა პოეტმა მურმან ლებანიძემ.

სამშობლოს სიყვარული ყველა კეთილგონიერი ადამიანის თვისებაა, თითქოს აკვნიდანვე თან დაჰყვება იმ უდიდესი ფასეულობის თავყანისცემა, რასაც მშობლიური ქვეყანა ჰქვია, მაგრამ ადამიანმა შეიძლება სამშობლოს ხატი აღმოაჩინოს კონკრეტულ ადამიანებში, ადგილებში, ისტორიულ და კულტურულ მოვლენებში.

პიროვნებისთვის ფასეული სწორედ ის ხდება, რასთანაც მყარდება მისი სიღრმისეული სულიერი კავშირი.

მუხრან მაჭავარიანის მთელი შემოქმედება სამშობლოს სიყვარულითაა შთაგონებული. საქართველოს ისტორიაში არ ყოფილა არცერთი ისეთი უმნიშვნელოვანესი მოვლენა, რომლის დროსაც მუხრანი უკან გადამდგარიყო და ხმალიმონვდოლს არ ებრძოლა ქართული სულის,

საქართველოს წარსულის და მომავლის გადასარჩენად გამართულ ომში. ყოველთვის ისმოდა პოეტის მართალი სიტყვა, იგი ყოველთვის იდგა ქართული სიტყვის სადარაჯოზე.

1978 წელს, როდესაც სსრკ-ს ხელისუფლების დიდი მცდელობის გამო ქართულ ენას საფრთხე შეექმნა, მუხრან მაჭავარიანმა ქართული ენის დასაძაბად უკვდავი სტრიქონები დაწერა:

„იგი მაგრამ...
 დემოტი აღარაა?!
 ბუნება?
 ქართული იქნებ ნორჩი ჰგონიათ ენა“

იმ დღეებში ლოზუნგად იქცა მუხრან მაჭავარიანის სიტყვები: „ოღონდაც გული ქართული მუდამ გიძგერდეთ, მარადეჟმს“. ამ ლექსის გამო ცენტრალური კომიტეტის რისხვა დაატყდა თავს.

ცოტავე თუ იცის პოეტის სახლ-მუხეუმის შესახებ, რომელიც მუხრანის გარდაცვალებიდან 5 წლის შემდეგ 2015 წლის 17 მაისს

გაიხსნა. სტუმრებს დღემდე ეშვებათ საჩხერის რაიონის სოფელი არგვეთი, სადაც პოეტის სახლ-მუხეუმია და ზესტაფონის რაიონის სოფელი არგვეთა.

უყურებთ მუხრანის სანერ მაგიდას, მაგიდაზე დალაგებულ ხელნაწერებს, ეცნობით მის კალიგრაფიას...

შემდეგ შეამჩნევთ სანერ მაგიდასთან მდგომ მოსასვენებელ სანოლს და წარმოიდგენთ, როგორ ისვენებდა მუშაობით, ცხოვრებით, სამშობლოს წარსულისა და მომავლის გადასარჩენად ბრძოლით და ფიქრით დაღლილი პოეტი.

აქვეა განთავსებული მუხრანის მშობლების თამარ იაკობაშვილისა და იოანე მაჭავარიანის ფოტოებიც, უსმენთ მათ ისტორიას და კიდევ მეტად გეუფლებათ სიამაყის განცდა ქართველად ყოფნისა.

ბოლო წლებში პოეტი სოფელს დაჰბურუნებია, თითქოს განმარტოვდა და სიჩუმეში ასეთი სტრიქონები დაწერინა:

„ერწუების მდუმარებას ბინდი ზებუნებრი-
 ვს.
 და ღუმს ბროწეული.
 და ღუმს ალუბალი.
 სხედან აივანზე მოხუცებულები,
 სინახულისახი
 მესმის
 გალობანი“

მუხრან მაჭავარიანი 2010 წლის 17 მაისს, თბილისში, რუსთაველის თეატრში პოეტ ფრიდონ ხალვაშის ოთხმოცდაცამეტეული წლისთავისადმი მიძღვნილ საღამოს ესწრებოდა. სცენაზე ისე ავიდა, თითქოს სამშობლოს სიყვარულის სიმძიმეს ატარებდა. უეცრად შეტორტმანდა და...მისი ბოლო სიტყვა იყო „საქართველო“. იგი არ ნაქცევულა, ჩაიმუხლა, რათა შესდგომოდა მთაწმინდის აღმართს. ღირსეულად ამაღლდა... ღირსეულად გააცილა ერმაც, ამაღლებული იყო სრულიად საქართველოს პატრიარქის, უწმინდესისა და უნეტარესის ილია მეორეს გამოსამშვიდობებელი სიტყვა:

„თქვენი გამოსვლის დროს მე გამახსენდა მაცხოვრის სიტყვები. მან ასე უწოდა თავის ორ მონაფეს: „ძეო ქუხილისანო!“ თქვენ შეგმე-
 ნით ეს — ძეო ქუხილისაო! მართ-
 ლაც, თქვენ გამოიარეთ საოცარი
 გზა და დეახართ მწვერვალზე, საი-
 დანაც ელაპარაკებით ჩვენს ხალხს.
 თქვენი პოეზია თქვენი გულიდან
 კი არა, ერის გულიდან ამოსულია და
 ამისათვის მაღლობას გწირავთ.“
 — არიან ადამიანები, რომლებიც
 ატარებენ ერის ტკივილს, ერის ბედს,
 ერის ავსა და კარგს. მუხრანი ბრ-
 ძანდებოდა ის პიროვნება, რომელ-
 საც სტკიოდა ერის ტკივილი და ამა-
 ვე დროს ხედავდა მომავალს. პოეტი
 და მწერალი, უპირველეს ყოვლისა
 ერის მომავალს უნდა ხედავდეს და
 აკეთებდეს ყველაფერს მშვიდობიანი
 და ბედნიერი მომავლისათვის.
 ქართულმა საზოგადოებამ
 მუხრანის საბოლოო განსასვენებ-
 ლად მთაწმინდის პანთეონი მიიჩ-
 ნია და სამების ტაძრიდან მთაწმინ-
 დამდე ტაძრით გააცილა და ხელით
 ატარა.

„შეიძლება თუ არა ბურჭულაძე მნიშვნელოვან პოლიტიკურ ფიგურად დამკვიდრდეს?“

მას მოსახლეობის დიდი ნაწილი პოზიტიურ პიროვნებად განიხილავს. აქვს ისეთი ქარიზმატულობა, რომელიც პოლიტიკოსს აუცილებლად უნდა ჰქონდეს. შესაძლებელია, მან პირველივე ეტაპზე წარმატებას მიაღწიოს”, - აცხადებს თეატრმცოდნე დოდო სურცილაძე.

“მე ვფიქრობ, რომ პაატა ბურჭულაძე სერიოზულ პოლიტიკურ ფიგურად ვერ ჩამოყალიბდება. ის არის ახალი პროექტი, რომელსაც მომავალ არჩევნებზე საზოგადოებას შესთავაზებენ. ის წინასწარ უკვე შეამზადეს. ჩემი აზრით, შექმნეს

ამას თუ კარგად გამოიყენებს, გარკვეული წარმატების მიღწევას შეძლებს. მთავარია, საზოგადოება დაარწმუნოს, რომ ის იმ პრობლემების მოგვარებას შეძლებს, რომლებიც ამ ხელისუფლების პირობებში ვერ მოხერხდა”, - მიიჩნევს კონსტიტუციონალისტი მხატვარ-მწიგნობარმა.

“საქართველოში თეორიულად ყველაფერი შესაძლებელია, მაგრამ პრაქტიკულად ბურჭულაძე შეძლებს თუ არა, რომ სერიოზული და მთავარი პოლიტიკური ფიგურა გახდეს, ცოტა რთული ამბავი მგონია. არ მგონია, რომ ბურჭულაძემ ჩვენს საზოგადოებაში ასე სწრაფად ახელა პოლიტიკური სიმპათიები დამსახუროს. არჩევნებამდე ნახევარი წელი ძალიან ცოტაა იმისთვის, რომ გამოუცდელი ადამიანი უცხად სერიოზულ პოლიტიკურ ფიგურად ჩამოყალიბდეს”, - დასძენს ფილოლოგი მინა მურულუა.

პაატა ბურჭულაძის გვერდით დგას სანდრო გირგვლიანის მამა, რომელიც თვლის, რომ ბურჭულაძე პოლიტიკურ ასპარეზზეც ისეთივე წარმატებული იქნება, როგორც საოპერო სცენაზე.

შვილის სიკვდილით გამოწვეული ტკივილი მხოლოდ მე არ შემეხო და საქართველოში ასეთი ძალიან ბევრი ადამიანია. რა თქმა უნდა, მეც და ჩემს მეუღლესაც დიდი იმედი გვქონდა, რომ მოვიდოდა ძალა, რომელიც

საბჭოს თავმჯდომარედ არ აირჩევდნენ, რადგანაც “ქართული ოცნების” მიერ წარდგენილი საბჭოს წევრები ხმას არ მისცემდნენ. ვიფიქრე, ამას როგორ იკადრებენ-მეთქი. ერთი ხელით რომ მოგეფერებინა და მეორე ხელით სილას გაგანწვევინ, ეს იმ შემთხვევას ჰგავდა. ეს კაცი იმდენად ღირებული აღმოჩნდა, რომ ბოლოს სააკაშვილის სისტემის მსხვერპლადაც კი გამოაცხადეს. თუ მურუსიძე ასეთი წამებულობა, მაშინ სხვებმა რაღა დააშავეს? ყველა რეჟიმის მსხვერპლი გამოდის. ამიტომაც არის, რომ პაატა ბურჭულაძეს წმინდა მეგობრული მხარდაჭერა გამოუცხადე და ზუსტად ვიცი, რომ ხალხს რასაც დაჰპირდება, შეასრულებს”, - დასძენს გურამ გირგვლიანი და შეკითხვას - “გაკეთდა განცხადებები, ბურჭულაძე “ნაციონალური მოძრაობის” სატელიტაო...” - პასუხობს:

“ეს სასაცილოა. პაატა ბურჭულაძე არც სააკაშვილის და არც არაფრის სატელიტი არ არის. ის არის ადამიანი, რომელიც ამჟამად ჩვენს ქვეყანას ძალიან სჭირდება. მოდით, ამის გადანიშნავთ ხალხს მივანდოთ, არჩევანს საზოგადოება გააკეთებს”.

„ისე არ მოხდეს, რომ ოპერამ დაკარგოს პიროვნება და პოლიტიკამ ვერ შეიძინოს“, - ასე აფასებს „ახალი მემარჯვენეების“ თავმჯდომარე მამუკა აპაჩიძე პაატა ბურჭულაძის პოლიტიკაში მოსვლას.

მისივე განცხადებით, კარგი მომღერალი, კარგი სპორტსმენი, კარგი ბიზნესმენი და კარგი ექიმი არ ნიშნავს კარგ პოლიტიკოსს.

„პაატა ბურჭულაძის პოლიტიკაში მოსვლა სიახლე არ არის. მას შემდეგ, რაც კონკრეტული ფორმი ჩამოყალიბდა და გარკვეული აქტივობები დაფიქსირდა, ყველასთვის ნათელი იყო, რომ ის პოლიტიკაში მოვიდოდა. უბრალოდ ამას გარკვეული დრო დასჭირდა“, - განაცხადა მამუკა აპაჩიძემ.

მისივე განცხადებით, ის ვერ უწინასწარმეტყველებს ორი დღის გამოცხადებულ პოლიტიკურ ორგანიზაციას წარმატებას ან წარუმატებლობას და ამბობს, რომ საზოგადოება თუ დაუჭერს მხარს პაატა ბურჭულაძის ახალ პარტიას, ამას ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებზე ვიხილავთ.

ქართულ პოლიტიკურ პოლიტიკას ხანი შეემატა-ასეთი იყო გამომხატვა, რომელიც პაატა ბურჭულაძის პოლიტიკაში მოსვლის შესახებ ბანდოვებში მოჰყვა.

მსოფლიო ბანმა პაატა ბურჭულაძემ პრესკონფერენციაზე ოფიციალურად განაცხადა, რომ ის პოლიტიკაში წავიდა და შექმნა ახალი პოლიტიკური მოძრაობა “სახელმწიფო ხალხისთვის”. მისი თქმით, მთელი 25 წლის განმავლობაში ყველა ხელისუფლების გვერდით იდგა და ქართულ პოლიტიკურ ცხოვრებაში პირდაპირ თუ არა ირიბად ყოველთვის ჩართული იყო - ეს იქნებოდა გამსახურდა, შევარდნაძე, სააკაშვილი თუ ივანიშვილი. “მე ვიყავი ყველას გვერდით, რადგან ახალი იქმნებოდა, თუმცა დღეს მე ვერ ვხედავ ისეთ ადამიანს, ვის გვერდითაც შეიძლება დადგომა.

ეს ქვეყანა ძალიან ცუდ მდგომარეობაშია. არა იმიტომ, რომ მე ვარ ძალიან კარგი პოლიტიკოსი ან პიროვნება, არამედ იმიტომ, რომ ქვეყანა არის ძალიან ცუდ მდგომარეობაში, იძულებული ვიყავი, მიმეტოვებინა კარიერა, ტკბილი და კარგი ცხოვრება და ჩავდგომოდი პოლიტიკურ ძალას სათავეში”, - განაცხადა პაატა ბურჭულაძემ. შეძლებს თუ არა პაატა ბურჭულაძე, რომ მნიშვნელოვან პოლიტიკურ ფიგურად დამკვიდრდეს? - ასე ჟღერს მთავარი კითხვა, რომელსაც მისი პოლიტიკური ოპონენტები თუ ექსპერტები სვამენ.

“მე ვფიქრობ, რომ ის საზოგადოებაში ნამდვილად სერიოზულ პოლიტიკურ ფიგურად ჩამოყალიბდება. მას აქვს ისეთი განსაკუთრებული პიროვნული თვისებები, რომლითაც საზოგადოებას ნამდვილად მოხიბლავს. ეს კვლევებითაც დადგინდა -

სპეციალური ალტერნატიული პარტია, რომელმაც ამომრჩევლის გარკვეული ხმები უნდა გადაინანილოს. ეს სპეციალურად ხდება იმისთვის, რომ ამომრჩეველი, რომელიც ვერ გარკვეულა, ხმა ვის მისცეს, იფიქრებს, რომ ახალი ძალა გამოჩნდა და ხმას ბურჭულაძეს მისცემს. ეს მხოლოდ კარგად დაგეგმილი თამაში მგონია”, - თვლის ფოტობელოვანი იური მერჩიშვილი.

“პირველ რიგში მინდა პაატა ბურჭულაძეს პოლიტიკურ საქმიანობაში წარმატება ვუსურვო. მიუხედავად იმისა, რომ ამ კითხვაზე პირდაპირ პასუხის გაცემა საკამოდ რთულია, მაინც მგონია, რომ მას აქვს შანსი, შედგეს სერიოზულ და წარმატებულ პოლიტიკურ ფიგურად. მოახერხებს თუ არა ამას, ეს უკვე მასზე დამოკიდებულია. ბურჭულაძეს საზოგადოებაში საკმაოდ პოზიტიური მხარდაჭერა გააჩნია და

სამართლიანობის აღდგენისთვის იბრძოლებდა. მაშინ ყველას იმედი მოგვეცა, მაგრამ ახლა ეს ყველაფერი მხოლოდ ილუზიად დარჩა. არ ვიცი, რატომ ვერ შეძლეს სამართლიანობის აღდგენა, მაგრამ ფაქტი სახეზეა, რომ ყველას სხვა მოლოდინი გვქონდა. ჩვენ ვიბრძოდით, რომ ახალ ხელისუფლებას დაესამარებინა მურუსიძის ვირუსი, რომელიც კი არ დასამარდა, არამედ პირიქით, უფრო კარგი პირობები აქვს შექმნილი. ეს ერთი მაგალითიც კი საკმარისია იმისთვის, რომ ყველა ჩემნაირი შეილმკვდარი მამა თუ დედა, მოტყუებული აღმოჩნდა”, განაგრძობს რესპონდენტი.

“საზოგადოებას ალბათ ახსოვს, როდესაც პრეზიდენტმა ჩემი გარდაცვლილი მეუღლე ირინა ენუქიძე ღირსების ორდენით დააჯილდოვა, მაშინ მეგონა, რომ მურუსიძეს უზუნაესი სასამართ-

სამართლებლოში წინასაარჩევნო კამპანია 8 ივნისიდან დაიწყება

საქართველოში წინასაარჩევნო კამპანია 8 ივნისიდან დაიწყება, - ეს განცხადება ჟურნალისტებთან პრეზიდენტმა გიორგი მარგველაშვილმა გააკეთა.

შეგახსენებთ, რომ პრეზიდენტმა არჩევნების საკითხზე პირველად განკარგულება 5 აპრილს გამოსცა, 6 აპრილს კი კონტრასიგნაციისთვის პრემიერ-მინისტრს გადაუგზავნა. მაშინ მთავრობის მეთაურმა სამართლებრივი აქტის ხელმოწერაზე უარი თქვა და განკარგულება შენიშვნებითურთ ქვეყნის პირველ პირს უკან დაუბრუნა. გიორგი კვი-

რიკაშვილმა პრეზიდენტს თხოვნითაც მიმართა, რომ ახალი სამართლებრივი აქტი ივლისში გამოეცა, რათა “ქვეყნის ბიუჯეტს 6-7 თვიანი საარჩევნო კამპანიის წარმოების ფუფუნება არ ჰქონდა”. პრემიერის აღნიშნულ პოზიციაზე საპასუხოდ, თავის მხრივ, პრეზიდენტმა ახალი განკარგულების გამოცემა მისის დასაწყისში დაანონსა.

აღნიშნულის შემდეგ პოლიტიკური პარტიებიც და არასამთავრობო სექტორიც პრეზიდენტს არჩევნებთან დაკავშირებული ახალი განკარგულების გამოცემამდე მთა-

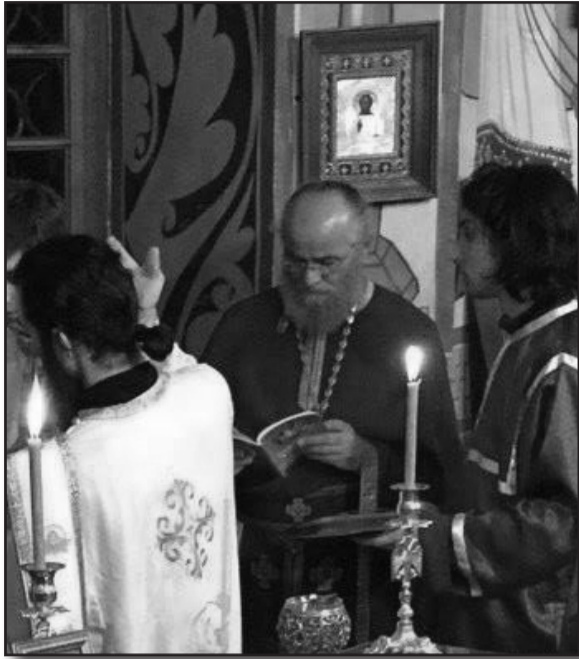
ვრობასთან კონსულტაციების ხელახლა გაკვლას ურჩევდნენ.

კონსულტაციები პრეზიდენტ გიორგი მარგველაშვილს, პრემიერ გიორგი კვირიკაშვილს, პარლამენტის სპიკერ დავით უსუფაშვილსა და ცესკოს თავმჯდომარე თამარ ფვანას შორის გაიმართა.

უცვლელია არჩევნების თარიღი. ის 8 ოქტომბერს გაიმართება.

ერთნაირი პაუზის უმადო კახის წმინდა გიორგის ტაძარში მღვდელმსახურება აღდგება

კოპოსმა მეუფე დიმიტრიმ განუცხადა, ტაძრის წინამძღვარი დეკანოზი პეტრე (ხუმარაშვილი) იქნება. მან აზერბაიჯანის მოქალაქეობა უკვე მიიღო. პეტრე ხუმარაშვილი ამჟამად დედოფლისწყაროს ღვთისმშობლის სახლის წინამძღვარია.

მეუფე დიმიტრის თქმით, ამ საკითხთან დაკავშირებით აზერბაიჯანის ხელისუფლებასთან წერილი 7თვის წინ გაგზავნეს.

„კახის წმინდა გიორგის სახელობის ტაძარში მღვდელმსახურების აღდგენის მიზნით, საქართველოს კათოლიკოს პატრიარქმა ილია მეორემ, აზერ-

ბაიჯანის პრეზიდენტს დეკანოზ პეტრე ხუმარაშვილისთვის მოქალაქეობის მინიჭების თხოვნით მიმართა. პეტრე ხუმარაშვილმა აზერბაიჯანის მოქალაქეობა რამდენიმე დღის წინ მიიღო. იგი შაბათ-კვირას ბოლო მსახურებას ჩაატარებს დედოფლისწყაროს ღვთისმშობლის სამლოცველო სახლში. რის შემდეგაც უკვე აზერბაიჯანში გაემგზავრება. პეტრე ხუმარაშვილი კახის წმინდა გიორგის სახელობის ტაძარში მღვდელმსახურებას ყოველ შაბათ-კვირას ჩაატარებს,- განაცხადა მეუფე დიმიტრიმ.

„2015 წლის 21 ივნისს, ისტორიულ ჰერეთში მოქმედი ერთადერთი ტაძრის ტაძრის წინამძღვარს, არქიმანდრიტ დემეტრე თეთრუაშვილს აზერბაიჯანელმა მესაზღვრეებმა აზერბაიჯანში შესვლის უფლება არ

მისცეს. თეთრუაშვილი კახის წმინდა გიორგის ტაძრის წინამძღვარი 4 წლის განმავლობაში იყო. მანამდე ტაძრის წინამძღვარი მამა ბასილი იყო, რომელიც ადგილობრივების ინფორმაციით, აზერბაიჯანიდან 2011 წელს გამოაძევეს. როგორც მაშინ კახის მაცხოვრებლებმა კახეთის საინფორმაციო ცენტრს განუცხადეს,

გამოძევებამდე კახის რაიონის უშიშროების სამსახურის თანამშრომლებმა მოძღვარს ეკლესიის ეზოს კეთილმოწყობა და ტაძრის ფასადის შეეთეთრებაც აუკრძალეს, სამუშაოების წარმოების დროს კი მორჩილები ხარაჩოებიდან ჩამოყარეს. ამჟამად კახის რაიონში მღვდელმსახურება შეწყვეტილია.

XI საერთაშორისო ფესტივალი „აღდგომიდან-ამაღლებამდე“

6 მაისს, გიორგობის დღეს, თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში გაიხსნა XI საერთაშორისო ფესტივალი „აღდგომიდან-ამაღლებამდე“ ჯუზეპე ვერდის ოპერით „დონ კარლოსი“ საკონცერტო შესრულებით, რომელიც მიეძღვნა კომპოზიტორის გარდაცვალების 115 და ოპერის შექმნიდან 150 წლისთავს. მონაწილეობდნენ ცნობილი ქართველი და

იტალიელი მუსიკოსები. დირიჟორი ხოსე ლუის გომესი (ესპანეთი). პროექტის ავტორი-იანო ალიბეგაშვილი, რომელმაც ბრწყინვალედ შეასრულა ელიზაბეტას პარტია, მას მხარს უმშვენივრდნენ ქეთევან ქემოკლიძე-ეზოლი, თეონა დვალის-ტეზალდო, ჯაკომო პრესტია-ფილიპე II, ჯუზეპე ჯიპალი-დონ კარლოსი და სხვები.

ფესტივალის სამხატვრო ხელმძღვანელი გახლავთ ალექსანდრე კორსანტია, რომელიც საინტერესო პროგრამას გვთავაზობს ფესტივალის ფარგლებში. სასიამოვნო სიურპრიზი ელის დედოფლისწყაროელ მაღალგემოვნებთან მუსიკის მსმენელებს. 19 მაისს ხელოვნების სკოლაში გაიმართება ჩვენი სახელოვანი თანამემამულის, სოფელ არბოშიკში,

ალადაანთ უბანში სტეფანე და დარო ალადაშვილების ოჯახში დაბადებული სახელგანთქმული ქართველი მკურნალი და მეცნიერის, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორის, თერაპიული სკოლის ერთ-ერთი დამაარსებლის ალექსანდრე ალადაშვილის დაბადებიდან 140 წლისთავისადმი მიძღვნილი კონცერტი, რომელშიც მონაწილეობას

მიიღებენ ცნობილი პიანისტი, ამერიკაში მოღვაწე დათუნა ალადაშვილი, ედიშერ სავიცი და კონსერვატორიის სტუდენტი კვარტეტი. შესრულდება ვაჟა აზარაშვილისა და სხვა კომპოზიტორების მუსიკალური ნაწარმოებები. თავად ალექსანდრე კორსანტია 5 ივნისს დაუკრავს კონსერვატორიის დიდ საკონცერტო დარბაზში.

ნანა ჭიჭინაძე

თბილისის „დინამოს“ გამარჯვებიდან 35 წელი გავიდა

ზუსტად 35 წლის წინ, 1981 წლის 13 მაისს თბილისის „დინამომ“ თასების მფლობელთა თასი მოიპოვა. ფინალი ქალაქ დიუსელდორფში, აღმოსავლეთ გერმანულ გუნდთან, იენას „კარლ ცაისთან“ შედგა, რომელიც „დინამოს“ გამარჯვებით, ანგარიშით 2:1 დას-

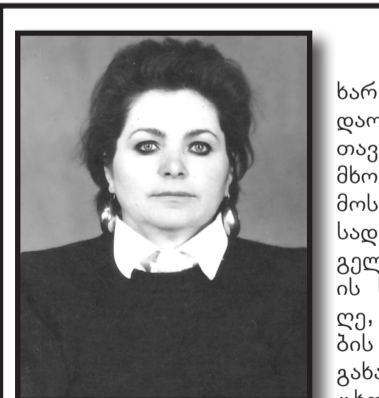
რულდა. გოლები ვლადიმერ გუცაევი და ვიტალი დარასელიამ გაიტანეს. „დინამოს“ მიერ თასების მფლობელთა თასის მოგების 35 წლის იუბილე დღეს საზეიმო ღონისძიებებით აღინიშნება. 16:00 საათზე „დინამო არენაზე“ დაგე-

მილია საიუბილეო დაფის გახსნა, 17:00 საათზე ვეტერანი ფეხბურთელები საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს ილია II-ს ესტუმრებიან, 18:00 საათზე კი თბილისის საკრებულოს თამარ მეფის სახელობის დარბაზში საიუბილეო მიღება გაიმართება. ქართული სპორტის მუზეუმის ინი-

ციატივით, მოწყობა თასების და აქამდე უცნობი ფოტოების გამოფენა, ასევე სპეციალურად ამ თარიღისათვის ქართული სპორტის მუზეუმის მიერ გამოცემული წიგნის პრეზენტაცია. „დინამომ“ 1981 წლის 13

გუცაევი, დავით ყიფიანი, რამაზ მენგელია. სამწუხაროა, რომ ნოდარ ახალკაცის დამოძღვრული „ოქროს თაობის“ მიერ მოპოვებული ევროთასი დღემდე ერთადერთი საერთაშორისო ქართული საფეხბურთო წარმატებაა.

ლეილა გვიშვილი

ხარ, ჩემო მესაიდუმლე დაო, ძალიან მომანატრე თავი. ამ მონატრებას კი მხოლოდ შენ საფლავთან მოსვლით ვიკმაყოფილებ, სადაც შემიძლია ბევრი გელაპარაკო. რა უყავი ის სიმხნევე, ის სიყოჩაღე, ის პასუხისმგებლობის გრძნობა, რაც ასე გახასიათებდა მთელი ცხოვრების მანძილზე? -

ეჭიშვრის სიარულისა, მაინც ვერ გიშველეთ, რადგან ბედისწერას ასე უნდოდა. მართალია, შენ შენი საკუთარი შვილები არ გყოლია, მაგრამ ჩემს შვილებს ყოველთვის ემხსოვრები დედა, რომელსაც დედაზე არანაკლები ადგილი უჭირავს მათ გულელებში. ნახვედი და ყველას დაგვიტოვე ძალიან დიდი მონატრება. ჩვენ კი ერთადერთ ნუგეშად ისლა დაგვრჩენია, რომ ვილოცოთ და სანთლები დავანთოთ, რათა მშვიდად დაიმიკვიდრო და განისვენო ცათა სასუფეველში. მსუბუქი იყოს შენს გულზე დაყრილი მინა, დაო ლეილა!

შენი და ნაილი ჯინაშვილი.

10 მაისს უკვე ერთი წელი გახდა, რაც შენ ჩვენთან აღარ ხარ, ჩემო დაო ლეილა. შენ მამა აირჩიე და დედა მე დამიტოვე. დედა, რომელიც დღე და ღამე ტირილშია და შენი თავი უზომოდ ენატრება. ლეილა ჩემო ერთადერთო დედამიშვილო, ძალიან მიჭირს იმასთან შეგუება, რომ შენ ჩვენს გვერდით აღარ

მეუღლე წელი ყაჭაშვილი; შვილები: კობა, ნათია, თეა ქადაგიძეები; სიძეები: მამუკა დიერაშვილი, ვანო ცისკარიშვილი, დათო ხუციშვილი; რძლები: ესმა ქადაგიძე, ნინო ნასრაშვილი, მარი ელოშვილი; შვილიშვილები: გიორგი, ნიკოლოზი, მარიამი, ანასტასია; ძმა ზეთისო, ძმისშვილები: გიორგი და ნანა ქადაგიძეები იუნჯებთან შალვა გიორგის ძე ქადაგიძის გარდაცვალებას. პანაშვიდი 16 მაისს, 5 საათზე; დაკრძალვა 17 მაისს, 2 საათზე.

უახლოესი მეზობლები: გოდერძი აბულაშვილი, გოგი გვიშვილი, ოთარ კიკნაძე, გურამ ნატროშვილი, შალვა იაკობიშვილი, ლია პოპიაშვილი და თამაზ ლაპიაშვილი ოჯახებით თანაგრძნობას უცხადებენ ჟუჟუნა, ვაჟა, გია, ანა, ია და ლალი ნაროზაულელებს დედისა და ბებულის ზინას გარდაცვალების გამო.

15 ნაკრძალი ერთ ქვეყანაში – საქართველოს დაცული ტერიტორიები ათეულობით ცხოველისა და მცენარის ჯიშს ინახავს

ვაშლიანის ნაკრძალი

საქართველოს მთავარ ტურისტულ რესურსს ბუნება წარმოადგენს. სწორედ განსაკუთრებული ლანდშაფტისა და ბუნების გამო სტუმრობს საქართველოს უცხოელ ვიზიტორთა დიდი ნაწილი. აქაური ფლორა და ფაუნა ინახავს ათეულობით ცხოველისა და მცენარის ჯიშს, რომელიც "ნითელ ნუსხაში" შეტანილია.

საქართველო მდიდარია დაცული ტერიტორიებითაც. ქვეყნის ტერიტორიაზე 15 ნაკრძალია, რაც ჯამში 141,000-მდე ჰექტარის ფართობის ტერიტორიას მოიცავს.

ნაკრძალებს შორის ყველაზე დიდი ლაგოდეხის ნაკრძალი (24,451 ჰა). ეს ნაკრძალი კავკასიონის მთავარი ქედის სამხრეთ კალთებზე მდებარეობს, რომელიც 1912 წელს დაარსდა.

შესაბამისად იგი საქართველოში

არსებულ დაცულ ტერიტორიებს შორის ყველაზე ძველიცაა. ეს ნაკრძალი განსაკუთრებულია იმიტომაც, რომ საქართველოში გავრცელებულ მცენარეთა სახეობების თითქმის 2/3-ს აქ იხილავთ.

ნაკრძალებს შორის ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ბორჯომის ნაკრძალიც, რომელიც 1935 წელს უნიკალური ტყის მასივებისა და კავკასიური კეთილმოზილი ირმის ჯიშის გადარჩენის მიზნით დაარსდა. მისი ფართობი 14,820 ჰექტარს მოიცავს.

იგი ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკის შემადგენლობაშია და 2007 წლიდან ევროპის დაცული ტერიტორიების ქსელის - JN პარკის წევრია, რაც მის განსაკუთრებულ ბაზე მიუთითებს.

ბორჯომის ნაკრძალის გარდა, ასევე ყველაზე ცნობილი და დიდ ტერიტორიაზეა გაშლილი ვაშ-

ლოვანის ნაკრძალიც (10,143 ჰა). იგი 1935 წელს დაარსდა. გადმოცემის თანახმად, ვაშლოვანი მას ამ ტერიტორიაზე გავრცელებული საკმლის ხის ტყის გამო დაერქვა, რომელიც ვაშლის ბაღებს ჰგავს.

ნაკრძალის შექმნა უკავშირდება იშვიათი სახეობის მცენარეთა და ცხოველთა ჯიშების დაცვასა და აღდგენას.

ხმელეთის ასეთ მცირე ფართობზე მცენარეთა სახეობების ისეთი სწრაფი ცვლა, როგორც ამ ნაკრძალის ტერიტორიაზე შეინიშნება, საქართველოს არცერთ სხვა კუთხეში არ არის.

დაცულ ტერიტორიებს შორის განსაკუთრებულია ასევე თუშეთის ნაკრძალი, რომლის ფართობი 12 627,2 ჰექტარს შეადგენს. იგი დაარსებულია 1961 წელს იშვიათი და გადაშენების პირას მყოფი ცხოველებისა და ენდემურ რელიქტურ მცენარეთა სახეობების დაცვის მიზნით.

ნაკრძალში დამეხობულია მხოლოდ საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ტურიზმი, გადაადგილება შესაძლებელია ფეხით და ცხენით სპეციალურად განსაზღვრულ მარშრუტებზე. ეს ნაკრძალი შედის თუშეთის დაცულ ტერიტორიებში, რომელიც ევროპაში ყველაზე დიდი დაცული ტერიტორიაა. აქ საქართველოს მთიანეთისთვის დამახასიათებელი თითქმის ყველა მცენარე და ცხოველია. მათ შორის წინააღმდეგობარდი, ჩვენებურად ვიქი.

კიდევ ერთი ნაკრძალი, რომელსაც დიდი ტერიტორია უკავია, არის კინტრიშის ნაკრძალი (10 703 ჰა). იგი ქობულეთში, მდინარე კინტრიშის

ხეობაში მდებარეობს. ეს ნაკრძალი 1959 წელს დაარსდა მესამეული ხანის კოლხური ტიპის ფლორისა და ფაუნის დასაცავად. აქ მდინარეებში ბევრია კალმახი.

კინტრიშის ნაკრძალთან ახლოს მდებარეობს ქობულეთის ნაკრძალი, რომელიც წყლის ფრინველთა საბინადროდ უნიკალური ჭარბტენიანი ეკოსისტემის გადარჩენის მიზნით შეიქმნა. ამ ნაკრძალის სტატუსი აღიარებულია რამსარის კონვენციით. აღნიშნული ტორფნარები მოიცავს ქობულეთის ზღვისპირა ვაკის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილს.

ლიახვის ნაკრძალი (6 388 ჰა) კი 1977 წელს დაარსდა ლიახვის სუბალპური ტყეების დაცვის მიზნით. აქ ბინადრობს კეთილმოზილი ირემი, რომელიც კავკასიონის ტერიტორიაზე მხოლოდ აქ გვხვდება.

განსაკუთრებულია მარიამჯვრის

ბაზანურის ნაკრძალი (862,1 ჰა) კი ამხეტის მუნიციპალიტეტში მდებარეობს.

ეს ნაკრძალი საქართველოს "ნითელ ნუსხაში" შეტანილი ძველქვის თითქმის 240 ჰექტარიანი კორომების დაცვის მიზნით, 1961 წელს შეიქმნა. სათაფლიის ნაკრძალი წყალტუბოს მუნიციპალიტეტში მდებარეობს და იგი 1935 წელს დაარსდა. მისი ფართობია 330 ჰექტარი და მოიცავს გეოლოგიურ, პალეონტოლოგიურ, სპელეოლოგიურ, ზოოლოგიურ და ბოტანიკურ ძეგლებს.

ეს ნაკრძალი მდიდარია კარსტული მღვიმეებით. აქ აღმოჩენილია ბალახისმჭამელი დინოზავრების ნაკვალევი.

საქართველოს სახელმწიფო ნაკრძალიდან 6 ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მდებარეობს. მათ შორისაა ფსხუ-გუმისთის ნაკრძალი (40,734

სათაფლიის ნაკრძალი

უ ლ ო ც ა ვ ე ნ !

თეზურ თაყაქას!
ბია ნიკვაშვილს!

ღირსეულ პიროვნებებს, ჩემს უმცროს მეგობრებს გულწრფელად გილოცავთ დაბადებიდან 55 წლისთავის საიუბილეო თარიღს! გისურვებთ დიდ ბედნიერებას, სიკეთეს, სრულყოფილებას აღქმას, საკუთარი თავის შეცნობასა და მტრის შეყვარებას.

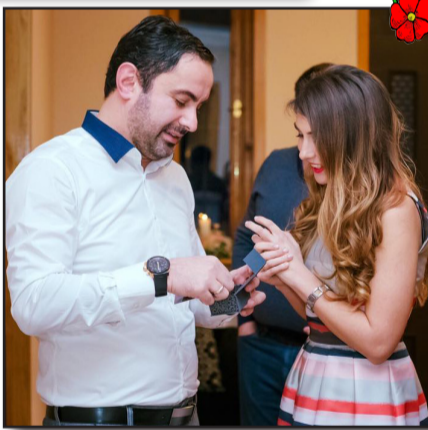
პატრიარქის, უწმინდესისა და უნეტარესის ილია მეორის მონოდებათა შემეცნებასა და მის ცხოვრებაში გატარებას!

უფალი გვარავდეთ!

ქრისტესმცირი სიყვარულით ვანაშკი ძინიშქარაშვილი
საქველმოქმედო საზოგადოება ყველა ასაკისთვის „ამაგდარის“ თავმჯდომარე, სპატრიარქოსთან არსებული მეღვინეობისა და მევენახეობის განვითარების სამეცნიერო ცენტრის თანათავმჯდომარე.

ნათია ბონაშვილს!
დავით ჭრალაშვილს!

თქვენი სიყვარული დრომ გამოსცადა. არბოშის ერთ ლამაზ უბანში გაიზარდეთ, ერთმანეთს საკუთარი თავის შეცნობის დღიდან იცნობთ და მიუხედავად ამისა, გვერთ გონიერება და წინდახედულება თქვენი მიზნებისკენ მიმავალ გზაზე განონანსორებული ყოფილიყო თქვენი სიყვარული. მიზანი მიღწეულია, ნათიამ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ სტაჟირება ჩიკაგოსა და ნიუ-იორკში გაიარა და ექიმი-რეზიდენტის სტატუსით გინეკოლოგიურ საქმიანობაში მალე ჩაერთვება. დათომ კი საკუთარი ბიზნესის წინსვლასა და აღიარებისთვის ბევრი იმორმა. მისი ტექნიკური უნერჯი ფორმა „მადა“ თბილისში ცნობადი და წარმატებულია. თქვენ ორივე უკვე მყარად დგახართ საკუთარი ფეხზე და დიდი იმედია, თქვენი ოჯახი მტკიცე, ქართულ ტრადიციებზე დაფუძნებული და ძლიერი იქნება. 21 მაისს ქ. მცხეთაში თქვენი ქორნილი შედგება. გისურვებთ, ბედნიერი იყოს ეს ქორნიება, სიყვარულით ნაკვებ-ნალოლიავები, აკვანთა სიმრავლე და სიხარული დაგებედბოდეთ. ღირსეული მშობლების შვილები ხართ და ეჭვიც არ გვეპარება, თქვენც ღირსეულ შვილებს დაუზრდით ქვეყანას.

პატივისცემით და სიყვარულით დედოფლისწყაროს ილია ჭავჭავაძის სახელობის მნივნივარა ასოციაციის სახელით: ნაირ ბორაშვილი, ინგა შიოლაშვილი, ვანო ნატროშვილი, ნანა შიქინაძე, ხათუნა აბლაძე, მარინა ღვინიაშვილი, მარინა ხარაშვილი, დიმიტრი ყოჩიაშვილი და სხვები.

იყიდება!

იყიდება ბინა ბელეტაჟზე ძნელადის ქუჩა N25-ში. არის კეთილმოწყობილი, უზრუნველყოფილია გაზით, წყლით, საკომიდანო ნაკვეთით. ასევე იყიდება პიანინო „უკრანა“ კარგ მდგომარეობაში, ფასი შეთანხმებით.

☎ 593 79 56 59. იკითხეთ მანანა ბასილაშვილი.

იყიდება!

იყიდება ორთახიანი კეთილმოწყობილი ბინა მალაზია „ბეკოს“ თავზე, 9 ძმის ქუჩა N 1-ში, მე-2 სართული. ☎ 599 53 06 16. იკითხეთ ლია.

ამინდი		დედოფლისწყარო				საბატი		კვირა			
ორშაბათი 16.05	სამშაბათი 17.05	ოთხშაბათი 18.05	ხუთშაბათი 19.05	პარასკევი 20.05	შაბათი 21.05	კვირა 22.05	დღე	ღამე	დღე	ღამე	
დღე	ღამე	დღე	ღამე	დღე	დღე	ღამე	დღე	ღამე	დღე	ღამე	
☁	☀	☁	☀	☀	☀	☀	☀	☀	☀	☀	
19°	15°	18°	17°	18°	16°	19°	15°	16°	15°	14°	13°

<p>გამომცემელი შპს „შირაპი“ დირექტორი ინგა შიოლაშვილი</p> <p>რედაქტორი ნაირ ბორაშვილი-პოპიაშვილი</p> <p>წერილში მოყვანილ ფაქტებსა და ციფრებს პასუხს ავებს ავტორი.</p>	<p>სარედაქციო კოლეგია: ლალი მხერინაშვილი, ილია მარტყოფლიშვილი (ყურნალისტები); ელზა ხარაშვილი (სტილისტ-მენეჯერი); ნათია შოსტაშვილი (ბუღალტერი); ნინო ჰანაშვილი (ოფის-მენეჯერი); მზინა ძინაძე (დისტრიბუტორი); ზურაბ ბუნაშვილი (კომპიუტერული უზრუნველყოფა).</p> <p>გაზეთი აიწყო და დაკაბადონდა „შირაპის“ კომპიუტერულ ბაზაზე. ყოველკვირეული გამოცემა იბეჭდება შ.პ.ს „სამშობლოს“ სტამბაში.</p>	<p>რედაქციის მისამართი: ქალაქ დედოფლისწყარო, ფიროსმანის №18, ტელ. 0 356 22 55-49; 598 72-18-72 (დირექტორი) 591-97-73-26 (რედაქტორი)</p> <p>რეგისტრირებულია დედოფლისწყაროს რაიონის სასამართლოს მიერ, №6014-468.</p>
--	--	--